Sēdes video translācija 02.07.2020 10.00 12.00 14.00

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2101
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=7102c9c3-aec5-461d-a0fd-15cc01fbd6da&stage=5

02.07.2020. 13.Saeima pirmā sēde-ārkārtas sesija-2.jūlijā -attālināti *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece, Dagmāra Beitnere-Le-Galla*
2020.gada 2. jūlija sēde sākas pl. 10:00
sēde slēgta pl. 15:02, sēdes ilgums- 5 h 02 minūtes / 3 h 55 min -darbs sēdē pārtraukums līdz 9. jūlija pl. 10:00

Latvijas Republikas 13. Saeimas ārkārtas sesijas attālinātā sēde 2020. gada 2. jūlijā

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Sēdes video translācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītāja. Labrīt, godātie deputāti! Pulkstenis ir 10.00.
Sāksim 2020. gada 2. jūlija ārkārtas sesijas attālināto sēdi.

Darba kārtībā – Saeimas Prezidija ziņojumi par iesniegtajiem likumprojektiem.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Dūrīša, Skrides, Šteina, Tēraudas, Bluķes, Voikas, Ločmeles-Luņovas, Orlova un Čakšas iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā"** nodot Sociālo un darba lietu komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Par" pieteicies runāt deputāts Ilmārs Dūrītis.

I. Dūrītis (AP!).

Labdien, ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Augsti godātie deputāti! Ar šo likumprojektu principā ir paredzēts risināt divas pamatlietas.

Pirmkārt, likumprojekts paredz iekļaut likumā termina "tabakas aizstājējprodukts" definīciju, aptverot beztabakas... arī nikotīna spilventiņus, un paredz aizliegt tabakas aizstājējproduktus laist tirgū.

Otrkārt, likumprojekts paredz likumā definēt elektroniskās karsēšanas ierīces, ietverot arī pašreiz diezgan populārās *IQOS* ierīces, lai paplašinātu likumā jau šobrīd esošo termina "elektroniskā smēķēšanas ierīce" definīciju un regulētu šādu jaunu produktu ienākšanu Latvijas tirgū.

Deputāti noteikti ir pamanījuši, ka Latvijas tirgū ir parādījušies jauni tabakas aizstājējprodukti, kuri nesatur tabaku, bet satur nikotīnu – tā saucamie beztabakas nikotīna spilventiņi – un kuru aprite šobrīd Latvijā netiek regulēta, un arī Eiropas Savienības līmenī netiek būtībā regulēta, proti, katra dalībvalsts nosaka pati savu regulējumu. Jauniešu un pusaudžu vidū vērojama liela interese par šiem produktiem, un pašlaik tie ir brīvi pieejami arī personām, kas ir jaunākas par 18 gadiem.

Kā mēs zinām, nikotīns ir toksiska viela ar ļoti ātru iedarbību, un tā ir iedarbība uz centrālo nervu sistēmu. Beztabakas nikotīna spilventiņos esošais nikotīns var izraisīt gan saindēšanās simptomus, gan arī ilgtermiņa sekas – var izraisīt, piemēram, sirds un asinsvadu slimības, kā arī

palielināt risku saslimt ar ļaundabīgiem audzējiem. Un palielināts saindēšanās risks ir tieši bērniem. Tā, piemēram, lietojot 10 miligramu nikotīna reizes devu bērnam vai 30 līdz 60 miligramu nikotīna reizes devu pieaugušajiem, iespējama pat respiratoro muskuļu un centrālās respiratorās mazspējas izraisīta nāve.

Zāļu valsts aģentūra, izvērtējot Latvijā pieejamos beztabakas nikotīna spilventiņus, konstatēja, ka nikotīna koncentrācija vienā šo spilventiņu iepakojumā var atbilst gandrīz 12 paciņām cigarešu. Turklāt uz iepakojuma trūkst informācijas par nikotīna saturu šajos spilventiņos un arī par šīm lietošanas devām.

Priekšlikums, kas paredz aizliegumu laist Latvijas tirgū tabakas aizstājējproduktus, balstīts uz beztabakas nikotīna spilventiņu un tajos esošās vielas – nikotīna – kaitīgo ietekmi uz cilvēku, īpaši jauniešu, veselību, kā arī uz šādu produktu līdzību ar citiem likumā definētajiem produktiem, piemēram, košļājamo tabaku vai šņaucamo tabaku, kas ir aizliegta jau pašreiz.

Un otra lieta. Par šīm karsēšanas ierīcēm. Latvijas tirgū ir ienākušas šādas speciālas ierīces, kas ir domātas tabakas karsēšanai, un – atšķirībā no likumā jau definētajām, piemēram, elektroniskās smēķēšanas ierīcēm jeb elektroniskajām cigaretēm – tabakas karsēšanas ierīces līdz šim nav likumā definētas, līdz ar to faktiski tās ir brīvi reklamējamas un brīvi pieejamas, un tās var iegādāties arī jaunieši, jaunāki par 18 gadiem; tās var iegādāties ar distances līgumiem. Un, kā mēs redzam, tās bieži, bieži tiek reklamētas pie kasēm, piemēram, *Narvesen* veikalos vai citos... degvielas uzpildes staciju veikalos. Un ir pat reklāmas veidi, kas šīs ierīces piedāvā pamēģināt zināmu laika periodu bez maksas.

Tātad, iekļaujot tabakas karsēšanas ierīču definīciju šajā likumā, mēs panāksim to, ka uz tabakas karsēšanas ierīcēm attieksies tādi paši reklāmas un tirdzniecības ierobežojumi kā uz cigaretēm un elektroniskajām cigaretēm.

Tātad noslēgumā es gribu teikt, ka mēs ieviešam divus jaunus jēdzienus, nosakām policijas kompetenci par kontroli un paredzam, ka likums stāsies spēkā ar 2020. gada 1. oktobri (protams, ja Saeima šo likumprojektu atbalstīs).

Es aicinu balsot par nodošanu Sociālo un darba lietu komisijai.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā" nodošanu Sociālo un darba lietu komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu, balsosim! Par – 85, pret un atturas – nav. Likumprojekts komisijai nodots.

(Skaņas pārrāvums.)... komisijas iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Militārā dienesta likumā"** nodot Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

Valaiņa kungs, vai runāsiet "par" vai "pret"?

V. Valainis (ZZS).

Runāšu "par".

Sēdes vadītāja. "Par" pieteicies runāt deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis. Labrīt, kolēģi! Es izmantoju šo iespēju ne tādēļ, lai tik daudz runātu par likumprojektu, bet tādēļ, lai pateiktu par vienu problēmu, kāda ir šodienas sēdē. Dažiem deputātiem nav iespējams pievienoties Saeimas e-pastam, un tādēļ bija lūgums pieteikt sadaļu "Par procedūru", lai viņi varētu pieteikties šādā veidā par procedūru runāt. Respektīvi, nav iespējams pieteikties Saeimas e-pastā, tāpēc būtu lūgums aktivizēt sadaļu "Par procedūru". Diemžēl tā ir sanācis. Es atvainojos, jā. Es aicinu atbalstīt šo likumprojektu, bet sēdes vadītāju informēju par šādu problēmu un aicinu ieslēgt sadaļu "Par procedūru". Ir deputāti, kas vēlējās runāt par procedūru.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Jā, paldies. Paldies par šo ziņojumu!

Tātad, kā es saprotu, ir problēmas. Mēs neesam saņēmuši vēl deputātu vēlmi runāt par procedūru, bet rīkosimies. Labi, tātad tiksim galā ar likumprojekta nodošanu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Militārā dienesta likumā" nodošanu Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu, balsosim! Par – 83, pret un atturas – nav. Likumprojekts komisijai ir nodots.

Lūdzu aktivizēt sadaļu "Par procedūru"!

Par procedūru ir pieteicies runāt deputāts Aldis Gobzems.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labrīt, kolēģi!

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, es jūs... Jā, paldies, tas ir izdarīts. Paldies.

A. Gobzems. Labrīt, kolēģi!

Man ir viens lūgums un aicinājums vienlaikus, ņemot vērā saņemtās daudzās vēlētāju vēstules un neapmierinātību.

Proti, mans aicinājums ir šāds: lūdzu izbeigt šo vebināru un šo traģikomisko farsu ar *e-Saeimu.* Latvijā nav ārkārtas stāvoklis, Latvijā nav jāvalkā maskas, Latvijā cilvēki drīkst pulcēties, iet uz veikaliem, apmeklēt pasākumus, un Latvijas Republikas Satversmē nav rakstīts, ka dažu deputātu bailes ir pamats neierasties Saeimas ēkā un nenoturēt Saeimas sēdi ierastā kārtībā. Tādas procesuālas darbības nav rakstītas nevienā Latvijas Republikas Satversmes pantā.

Es aicinu izbeigt šo vebināru un strādāt normālā kārtībā, kā demokrātiskā valstī... kā visā pasaulē tas notiek.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tomēr šī Saeimas sēde ir sasaukta kā attālināta, un šī Saeimas sēde tā arī tiks turpināta.

Godātie kolēģi, vai ir tiesa, ka deputātiem ir problēmas ar e-pastu? Un ir jautājums arī IT nodaļai – vai ir konstatētas problēmas ar Saeimas e-pastu? *(Starpsauciens.)*

Vai IT nodaļa mums var sniegt atbildi? *(Pauze.)*

Tā... Godātie kolēģi, mēs esam saņēmuši apliecinājumu no mūsu IT nodaļas, kura ir pārbaudījusi situāciju, ka nekādas problēmas ar Saeimas e-pastu nav konstatētas.

Turpināsim Saeimas sēdi.

Saeimas Prezidijs ierosina Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā"** nodot Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā" nodošanu Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu, balsosim! Par – 85, pret un atturas – nav. Likumprojekts komisijai ir nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Grozījums Medību likumā"** nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

Lūdzu, balsosim! Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Medību likumā" nodošanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu, balsosim! Par – 89, pret un atturas – nav. Likumprojekts komisijai ir nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Grozījums Dziesmu un deju svētku likumā"** nodot Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Dziesmu un deju svētku likumā" nodošanu Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu, balsosim! Par – 84, pret un atturas – nav. Likumprojekts komisijai ir nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā"** nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā" nodošanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu, balsosim! Par – 86, pret un atturas – nav. Likumprojekts komisijai ir nodots.

Darba kārtībā – Saeimas Prezidija ziņojums par iesniegto patstāvīgo priekšlikumu.

Deputāti Viktors Valainis, Regīna Ločmele-Luņova, Uldis Augulis, Jūlija Stepaņenko, Dana Reizniece-Ozola, Boriss Cilevičs, Jānis Dūklavs, Raimonds Bergmanis, Janīna Jalinska un Valērijs Agešins ir iesnieguši patstāvīgo priekšlikumu – lēmuma projektu **"Par uzdevumu Ministru kabinetam, sastādot ikgadējo valsts budžetu 2021. gadam, starp prioritārajiem**

pasākumiem iekļaut valsts līdzfinansējumu dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta nodrošināšanai denacionalizēto namu īrniekiem 2021. gadā”.

denacionalizēto namu īrniekiem 2021. gadā”.

Godātie kolēģi! Esam saņēmuši deputātu iebildumus pret šī lēmuma projekta iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā. Tā kā ir saņemti iebildumi, mums ir jālemj par šī lēmuma projekta, šī patstāvīgā priekšlikuma, iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā.

“Par” pieteicies runāt deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Labdien, kolēģi, vēlreiz! Šim priekšlikumam ir tiešs sakars ar parlamenta darbu, un paskaidrošu, kāpēc šāds lēmuma projekts būtu jāatbalsta.

Saeimā šobrīd izstrādes stadijā ir Dzīvojamo telpu īres likums. Un tur, protams, denacionalizēto namu īrniekiem arī... Tika piedāvāts sākotnējais risinājums, tas, kādā veidā būtu jārisina viņu problēmas, bet šis risinājums... tas, ko piedāvāja sākotnējais likumprojekts, pēc būtības būtu iznīcinošs šiem cilvēkiem un liktu šiem cilvēkiem pēc būtības pamest savas mājas. Un tādu cilvēku Latvijā ir samērā daudz. Un viņu jautājums no gada uz gadu vienmēr tiek atlikts. Un arī šis īres likums, kas atrodas komisijā, šobrīd šo jautājumu atkal ir atlicis.

Mūsu komisijā bija arī Ekonomikas ministrijas pārstāvji, kas arī teica to, ka ik gadu viņi prasa... un tad ir tāds apburtais loks... sanāk – valdība nedod, tāpēc ka nav īres likuma, bet īres likums nevirzās uz priekšu, tāpēc ka ir šis problēmjautājums... ir iekļauts iekšā.

Mūsu kolēģe deputāte Stepaņenko bija iesniegusi priekšlikumu, paredzot likumprojektā... pārejas noteikumos... izstrādāt likumu... valdībai, ar kuru tad risinātu šo jautājumu. Debatēs par šo priekšlikumu izskanēja kārtējais apliecinājums tam, ka Ekonomikas ministrija šo finanšu resursu... būs kā prioritāte. Tātad 2021. gadā... 2021. gada budžetā tomēr to iestrādāt.

Un, kā mēs zinām, pie Saeimas nama bija... ir bijuši jau neskaitāmi piketi, kuros denacionalizēto namu īrnieki ir norādījuši uz šo problemātiku.

Tāpēc, manā ieskatā un arī manu kolēģu ieskatā, šāds priekšlikums būtu jāatbalsta un jāparāda arī tas, ka Saeima, balsojot par īres likumu, pasaka “A” un pasaka arī “B”, jo īres likumā šobrīd... pamatlikumā, kas ies uz Saeimu, denacionalizēto namu īrnieku problēmjautājumi nav atrisināti, kaut gan pats īres likums senajā pagātnē... jau deviņdesmitajos gados, kad tas tika izstrādāts, tas bija izstrādāts ar vienu mērķi – aizstāvēt denacionalizēto namu īrnieku intereses.

Šobrīd šis likums tiek kardināli mainīts. Un šo īrnieku intereses savā ziņā netiek skartas, netiek arī atrisinātas, un tas rada tādu zināmu neskaidrību attiecībā uz viņu turpmāko nākotni. Tāpēc, ja mēs virzām tālāk Dzīvojamo telpu īres likumu, kas neapšaubāmi ir uz attīstību vērsts... Un, lai Latvijā taptu vairāki šādi īres nami un lai šīs attiecības kļūtu skaidrākas, tad... Šajā gadījumā denacionalizēto namu īrnieku problēmjautājumi paliek neatrisināti.

Es aicinu atbalstīt šo lēmuma projektu, lai valdība, izstrādājot savu redzējumu par to, kādam jāizskatās nākamā gada budžetam, jau redzētu arī Saeimas redzējumu par to, vai šim jautājumam ir vai nav jābūt iekļautam jau budžetā. Manuprāt, tas būtu ļoti pareizi, ja mēs ar šo lēmuma

projektu nāktu palīgā tieši Ekonomikas ministrijai... un lai Ekonomikas ministrijai būtu lielākas iespējas panākt to, ka tomēr šajā budžetā tiek iestrādāts šis atbalsta apjoms. Šeit minētais atbalsta apjoms, kas ir vairāk nekā trīsarpus miljoni... 2021. gadā paredz... ir ņemts tieši no Ekonomikas ministrijas datiem. Un es ļoti ceru, ka šis jautājums beidzot... un mums ir tā iespēja šo jautājumu tiešām iekustināt un savā ziņā sakārtot.

Tāpēc aicinu atbalstīt, aicinu šo lēmuma projektu pieņemt *(Skaņas pārrāvums.)*... un parādīt denacionalizēto namu īrniekiem, ka arī viņu jautājumi tiek kārtoti.

Aicinu atbalstīt!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

"Pret" pieteicies runāt deputāts Uldis Budriķis.

U. Budriķis (JK).

Labdien, godātie kolēģi! Strādājot pie īres likuma, mēs esam sapratuši, ka beidzot šī problēma ir jāatrisina. Tomēr šis nav tas īstais laiks un veids, kā to izdarīt.

Proti, ir informācija, ka Ekonomikas ministrija jau virza šo iniciatīvu uz Ministru kabinetu kā... ar augstu prioritātes pakāpi. Līdz 9. jūlijam ministrijai ir jāsniedz Ministru kabinetam šīs prioritātes... šos prioritāros pasākumus, tāpēc aicinātu sagaidīt, vai tiešām Ekonomikas ministrija ir izdarījusi savu mājasdarbu, un pēc tam jau Saeimai iesaistīties.

Mēs komisijā esam nosūtījuši arī vēstuli Ekonomikas ministrijai, tāpēc es domāju, ka visai Saeimai nebūtu šobrīd jālemj par šo lēmuma projektu, bet ka tieši komisijai... turpinot strādāt pie īres likuma, kas vēl top, vēl nav pieņemts pat otrajā lasījumā... tieši turēt roku uz pulsa šajā jautājumā... Un jābūt godīgiem – jo ātrāk mēs pieņemsim īres likumu (tas, ļoti iespējams, varētu būt nākamnedēļ), jo ātrāk budžetā var... mēs varētu paredzēt šo finansējumu, jo īres likums ir ar pozitīvu fiskālo ietekmi.

Tāpēc, godātie kolēģi, nestrēbsim karstu un sagaidīsim 9. jūliju! Es aicinu neatbalstīt šo lēmuma projektu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad viens deputāts ir runājis "par", viens – "pret".

Mums ir jābalso par lēmuma projekta iekļaušanu Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par uzdevumu Ministru kabinetam, sastādot ikgadējo valsts budžetu 2021. gadam, starp prioritārajiem pasākumiem iekļaut valsts līdzfinansējumu dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta nodrošināšanai denacionalizēto namu īrniekiem 2021. gadā" iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā! Lūdzu, balsosim! Par – 31, pret – 54, atturas – 3. Lēmuma projekts nākamās sēdes darba kārtībā netiek iekļauts.

Godātie kolēģi, ir iespēja izteikt priekšlikumus par lēmuma projekta nodošanu kādai no komisijām.

Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Gribu runāt!

Sēdes vadītāja. Jā! Mēs jūs... Runājiet!

R. Ločmele-Luņova. Labdien, kolēģi! Žēl, ka nevarētu izteikties sakarā ar šo likumprojektu. Gribētu tikai norādīt, ka, neizmaksājot kompensāciju denacionalizēto namu īrniekiem, mēs nonāksim pie ļoti sliktas...

Sēdes vadītāja. Luņovas kundze, jums ir iespēja izteikt priekšlikumu par lēmuma projekta nodošanu kādai no komisijām. Kurai komisijai jūs ierosināt to nodot?

R. Ločmele-Luņova. Es ierosinu to nodot Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai, kuras kompetencē un izskatīšanā pašlaik atrodas arī Dzīvojamo telpu īres likums. Bet es vēlētos lūgt...

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad ir priekšlikums nodot Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai.

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Sveicināti, kolēģi! Es lūgtu šo Ekonomikas ministriju atbalstošo lēmuma projektu iekļaut Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas darba kārtībā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad ir priekšlikumi šo lēmuma projektu nodot divām komisijām. Par šiem priekšlikumiem mēs balsosim.

Vispirms balsosim par lēmuma projekta nodošanu Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai, pēc tam – par lēmuma projekta nodošanu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par uzdevumu Ministru kabinetam, sastādot ikgadējo valsts budžetu 2021. gadam, starp prioritārajiem pasākumiem iekļaut valsts līdzfinansējumu dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta nodrošināšanai denacionalizēto namu īrniekiem 2021. gadā" nodošanu Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai! Lūdzu, balsosim! Par – 31, pret – 52, atturas – 2. Lēmuma projekts Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai nav nodots.

Tagad balsosim par lēmuma projekta nodošanu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par uzdevumu Ministru kabinetam, sastādot ikgadējo valsts budžetu 2021. gadam, starp prioritārajiem pasākumiem iekļaut valsts līdzfinansējumu dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta nodrošināšanai denacionalizēto namu īrniekiem 2021. gadā" nodošanu

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai! Lūdzu, balsosim! Par – 28, pret – 53, atturas – 3. Lēmuma projekts nav nodots arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai.

Godātie kolēģi! Līdz ar to šis lēmuma projekts, šis patstāvīgais priekšlikums, ir noraidīts.

Turpinām sēdi.

Darba kārtībā – likumprojektu izskatīšana.

Likumprojekts **"Starptautisko skolu likums"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Ārlietu komisijas vārdā – deputāte Linda Ozola.

L. Ozola (JK).

Labrīt, godātie kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Starptautisko skolu likums" (Nr. 710/Lp13) otrajā lasījumā.

Likumprojekta otrajam lasījumam ir iesniegti 26 priekšlikumi.

1. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikums, kas precizē, ka starptautiskās skolas īsteno savas jau likumprojektā noteiktās programmas tikai Eiropas Savienības un NATO dalībvalstu oficiālajās valodās. Ārlietu komisijā priekšlikums ir atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Uzsākam debates.

Vārds deputātam Igoram Pimenovam.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Labrīt, cienījamās deputātes un godātie deputāti! Pirmajā lasījumā pieņemtais un atbildīgās komisijas redakcionāli precizētais likuma mērķis ir vispārējās izglītības pieejamības nodrošināšana ārvalstu un starptautiskajās organizācijās nodarbināto un dienestā esošo personu bērniem, tādējādi veicinot šo institūciju un organizāciju darbību Latvijas Republikā, vienlaikus sekmējot starptautisko sadarbību ekonomiskajos, politiskajos, kā arī izglītības jautājumos.

Likuma mērķa definējums izceļ it īpaši Eiropas Savienības institūcijās, Ziemeļatlantijas līguma organizācijā un Eiropas Savienības dalībvalstu bruņotajos spēkos nodarbinātos, bet nereducē ārvalstu un starptautiskajās organizācijās nodarbināto un dienestā esošo personu kopu līdz Eiropas Savienības institūcijās, Ziemeļatlantijas līguma organizācijā un Eiropas Savienības dalībvalstu bruņotajos spēkos nodarbinātajiem.

Tikmēr 1. priekšlikums ļauj apgūt starptautiskajā skolā īstenotās starptautiskās izglītības programmas tikai Eiropas Savienības dalībvalstu un Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalstu oficiālajās valodās, tādējādi apgrūtinot apguvi vai pat neļaujot apgūt šīs programmas tiem ārvalstu dienestā esošo personu bērniem, kuriem ģimenes valodas atšķiras no Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalstu oficiālajām valodām.

Šis priekšlikums nonāk pretrunā ar likuma mērķi, kas ir – atgādināšu vēlreiz – veicināt ārvalstu institūciju un organizāciju darbību Latvijas Republikā, vienlaikus sekmējot starptautisko sadarbību ekonomiskajos, politiskajos, kā arī izglītības jautājumos. Un tāpēc nav atbalstāms.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Anitai Muižniecei.

A. Muižniece (JK).

Labdien, cienījamie kolēģi! Kā jau norādīts šajā priekšlikumā, patiesi ir iecerēts, ka šajās starptautiskajās skolās mācību valodas būtu tātad Eiropas Savienības dalībvalstu oficiālās vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalstu oficiālās valodas.

Atbildot uz Pimenova kunga minēto par šo ģimenes valodu, es gribētu norādīt arī uz to, kas vakardien tika pārrunāts Ārlietu komisijas sēdes laikā, – ka, piemēram... Nu, ņemsim par piemēru, teiksim, Japānu... un kādu institūciju – vai tā būtu vēstniecība, kuras darbinieki... viņi potenciāli gribētu, lai viņu bērni mācītos šeit, Latvijā, kādā no starptautiskajām skolām. Šo institūciju bērni, visticamāk, jebkurā gadījumā mācīsies – neatkarīgi no tā, vai tā būs Latvija vai cita valsts, – vai nu angļu, vai franču, vai vācu valodā. Ņemot vērā šo darba specifiku un mobilitāti, ar ko tā ir saistīta, šī uzturēšanās vienā vai otrā valstī parasti ir terminēta – tie būtu trīs vai pieci gadi. Un, lai turpinātu bērnu izglītošanu arī nākamajā valstī, uz kuru šie darbinieki pārceļas kopā ar savām ģimenēm, viņi, protams, izvēlas šīs starptautiski vairāk lietojamās valodas.

Tā ka aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Igoram Pimenovam otro reizi.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Paldies, Muižnieces kundze.

Teiktais īstenībā apliecina to apsvērumu, kuru esmu paudis savā pirmajā uzrunā.

Tik tiešām var tikai pieļaut, ka citu valstu nodarbinātās personas, kas nav Eiropas Savienības institūcijās nodarbinātie vai NATO dalībvalstu pilsoņi un NATO darbinieki, un NATO dalībvalstu pārstāvji šeit, Latvijas Republikā, būs piekrituši mācīt savus bērnus tajās valodās, kas sakrīt ar viņu biroja valodu, kas lielākoties tiešām ir angļu valoda, franču vai vācu valoda.

Tomēr tas nav likuma mērķis – ierobežot šīs iespējas; tā ir šo nodarbināto personu brīva izvēle, un ar Latvijas likumu mēs nedrīkstam, manā ieskatā, ierobežot šīs iespējas tikai tāpēc, ka mēs uzskatām, ka tas ir pareizi.

Aicinu šo priekšlikumu neatbalstīt. Balsojiet!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Rihardam Kolam.

R. Kols (NA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Cienījamie, godātie kolēģi! Par ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikumu.

Pimenova kungam, man tā liekas, ļoti patīk sapīt kaut ko... Šķietami, pirmšķietami, liekas, ka, kaut kāda loģika ir, bet...

Pimenova kungam vajadzētu likumā arī paskatīties, kādas skolas... kādas starptautisko skolu programmas Latvijā tiks atļautas. Tā ir Starptautiskā Bakalaurāta programma, sertificētas mācību programmas vai Eiropas skolu... padomes... sertificētās...

Ja runājam par starptautiskajām bakalaurāta programmām, sertificētajām, tad jāteic, ka arī viņi ir norādījuši, ka šādas programmas tiek pasniegtas trijās valodās – angļu, franču un spāņu.

Tā ka šeit tie varbūt rozā sapņi, kas Pimenova kungam varbūt ir saistībā ar kādu lielvalsti blakus Latvijai... tiem tomēr būs laikam jāpaliek tikai sapņiem.

Es aicinu atbalstīt 1. priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

L. Ozola. Jā. Komisijas vārdā varu vien piebilst, ka šis priekšlikums tika ļoti plaši izdiskutēts komisijas sēdē. Tika uzklausīti Juridiskā biroja apsvērumi, tika uzklausīta arī Izglītības un zinātnes ministrija, un pēc šīm plašajām debatēm komisija ar balsojumu pieņēma lēmumu atbalstīt šo priekšlikumu. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 69, pret – 3, atturas – 8. Priekšlikums ir atbalstīts.

L. Ozola. 2. – deputāta Igora Pimenova priekšlikums, kas likumprojekta 2. pantā "Likuma mērķis" paplašina... Viņa priekšlikums paredz paplašināt likuma mērķi, nosakot: "Šā likuma mērķis ir nodrošināt starptautiskas izglītības programmas apguvi ikvienai personai (bērnam), ja viņa ģimenes locekļi uzturas Latvijas Republikā pastāvīgi vai uz laiku."

Šis priekšlikums Ārlietu komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Igoram Pimenovam.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Paldies.

Es tik tiešām ierosinu precizēt likumprojekta 2. pantu, kurā noteiktais likuma mērķis – ir runa par vispārējās izglītības pieejamības nodrošināšanu – tiek attiecināts tikai uz ārvalstu un starptautiskajās organizācijās nodarbināto un dienestā esošo personu bērniem.

Savukārt no likumprojekta 3. panta "Likuma darbības joma" otrās daļas izriet, ka starptautiskas... Citāts: "Starptautiskas izglītības programmas apguve ir pieejama ikvienai personai (bērnam), ja viņa ģimenes locekļi uzturas Latvijas Republikā pastāvīgi vai uz laiku."

Attiecīgi arī par likuma mērķi – nevis kā par likuma darbības jomu vien! – es aicinu noteikt starptautiskas izglītības programmas apguves nodrošināšanu ikvienam bērnam, ja viņa ģimenes locekļi uzturas Latvijas Republikā pastāvīgi vai uz laiku, tātad – ikvienam Latvijas piederīgajam.

Aicinu manu priekšlikumu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Anitai Muižniecei.

A. Muižniece (JK).

Labdien vēlreiz! Skaidrības labad es vēlos vērst uzmanību uz to, par ko mēs vakar diskutējām Ārlietu komisijā saistībā ar šo Pimenova kunga priekšlikumu.

Manuprāt, ir svarīgi norādīt, ka šis priekšlikums noteikti neparedz to, ka tikai šo organizāciju bērni varētu tur mācīties... Te nav aizlieguma tādā izpratnē, ka, ja, piemēram, Latvijas iedzīvotāji izvēlētos saviem bērniem šo starptautiskās izglītības apguvi, tad... šajā likumā nekāda aizlieguma to darīt nav, šāds aizliegums nepastāv. Tomēr likuma mērķis ir nodrošināt šo starptautisko izglītību, un primāri te ir runa par ārvalstniekiem vai ārvalstu institūcijās strādājošajiem. Valsts šādā veidā ir apņēmusies radīt tiesisko ietvaru šādas starptautiskās izglītības nodrošināšanai Latvijas teritorijā, bet akcents patiešām ir uz šiem strādājošajiem... Taču, vēlreiz atkārtošu, te nav aizlieguma vecāku izvēles gadījumā, ja kāds Latvijā pastāvīgi vai uz laiku dzīvojošs cilvēks izvēlētos saviem bērniem starptautiskās izglītības ieguvi kādā no šīm starptautiskajām skolām.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Rihardam Kolam.

R. Kols (NA).

Jā. Paldies Muižnieces kundzei par precizējumu.

Un arī Juridiskā biroja pārstāvji jau skaidri norādīja uz šo korelāciju... uz to, ka aizlieguma nevienam nav.

Turpretī Pimenova kunga priekšlikumā, kā mēs redzam, ir vārds "nodrošināt". Viņa priekšlikums, kā saka, uzliek uz starptautiskajām skolām, kas savā ziņā ir privātas iestādes, fizisko vai juridisko personu izveidotas vai dibinātas... ka ir jānodrošina visiem Latvijas iedzīvotājiem vai valstspiederīgajiem pieeja šādai izglītībai... Tas pats par sevi izriet jau no paša likuma – tas, ka

šādas tiesības ir. Un vēl jo vairāk, ja lasām 3. panta "Likuma darbības joma" otro daļu, jo tur ir skaidri pateikts: "Starptautiskas izglītības programmas apguve ir pieejama ikvienai personai (bērnam), ja viņa ģimenes locekļi uzturas Latvijas Republikā patstāvīgi vai uz laiku."

Līdz ar to Pimenova kunga priekšlikums absolūti neiederas te iekšā, nonāk tādā... mazdrusciņ pretrunā... Tad tomēr varētu būt citas tiesiskās sekas, ja šādu priekšlikumu apstiprina.

Es aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Igoram Pimenovam otro reizi.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Paldies.

Mēs tomēr skatām likuma projektu, nevis deklarāciju par nodomiem. Ikviena pienākums ir saprast likumā ietverto normu burtiski, nevis to interpretēt.

Es secinu, ka ir skaidra atšķirība starp noteikto likuma darbības jomu un noteikto mērķi. Ja likuma mērķis nezināmu iemeslu dēļ sašaurina likuma piemērošanas jomu, tas tomēr rada jautājumus. Šī atšķirība ir jānovērš likumā, lai nebūtu nekādas iespējas pēc tam to interpretēt vai likt šķēršļus jebkurai Latvijas valstspiederīgai personai, kas vēlētos, lai tās bērns mācītos starptautiskajā skolā.

Uzskatu, ka plašāks likuma mērķa formulējums novērstu šo iespējamo risku. Tāpēc aicinu manu priekšlikumu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates vēl nav slēgtas.

Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Vakar Ārlietu komisijas sēdē uzstājās gan Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvji, gan Saeimas Juridiskā biroja konsultante un tika teikts, ka starptautiskās skolas Latvijā būs nevis ārvalstu tiešās pakļautības iestādes, bet nodibinājumi, kas regulēti Latvijas likumdošanā. Līdz ar to Latvijas valstij būs iespēja kontrolēt tās dibinājumus – juridiskās personas – un sekot līdzi bērnu tiesību ievērošanai šajās skolās.

Bet tajā pašā laikā no komisijas priekšsēdētāja Kola kunga puses tika izteiktas bažas par to, ka Latvijā var izveidoties Krievijas vai Ķīnas skolas.

Man liekas, ka šobrīd atsevišķi politiķi Latvijā domā, ka kaimiņvalsts eksistējošā vara paliek uz mūžu, un šķiet, ka viņi pārāk pieņem... pārāk ņem vērā referendumu, kas notiek kaimiņvalstī. Tomēr situācija var izmainīties un arī krievu valodā vai ķīniešu valodā var izveidoties liberāla, brīva, izglītojoša programma, kuru var ieviest Latvijā.

Līdz ar to es atbalstu gan iepriekšējo, gan šo priekšlikumu, kas ir no kolēģa Pimenova. Un lūdzu balsot "par" to.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Rihardam Kolam otro reizi.

R. Kols (NA).

Paldies.

Jā... Nu, Kabanova kungam sarkasms iet pie sirds...

Kā redzam, vakardienas rezultāti, visticamāk, nodrošinās to, ka esošais režīms Krievijā tiks... tiks iznests tikai ar kājām pa priekšu – tikai tad viņš beigsies... Bet, kā jau Kabanova kungs minēja, nākotnē viss var būt – režīmi var mainīties un valstis var kļūt demokrātiskākas, atvērtākas, ievērojot starptautiskās tiesības un visu no tām izrietošo.

Līdz ar to, protams, ir aicinājums – dzīvosim līdzi laikam! Un, ja tādas izmaiņas tiešām notiek un ir pārmaiņas arī... Šis likums nav akmenī iekalts, to var vērt vaļā, grozīt, papildināt. Tad jau sekosim līdzi un vērtēsim.

Bet pašreizējā situācijā es aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas piebilstams?

L. Ozola. Komisijā priekšlikums netika atbalstīts. Ārlietu komisijas vārdā aicinu neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. – deputāta Igora Pimenova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 17, pret – 66, atturas – 1. Līdz ar to priekšlikums nav atbalstīts.

L. Ozola. Tātad 3. – Juridiskā dienesta... Juridiskā biroja priekšlikums. Arī attiecībā uz 2. pantu, kas regulē likuma mērķi. Šis priekšlikums juridiski precīzāk un saskaņotāk definē likuma mērķi, bet ietver to pašu domu, kas ir sākotnējā likumprojekta versijā, proti, nodrošināt ārvalstu un starptautiskajās organizācijās nodarbināto un dienestā esošo personu bērnu izglītību Latvijā. Ārlietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. – Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 78, pret un atturas – nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

L. Ozola. Tālāk 4. – Juridiskā biroja priekšlikums. Izslēdz 3. panta otrās daļas otro teikumu, kas nosaka, kā tiek segta maksa par izglītības programmas apguvi starptautiskajās skolās. Nodrošinot sakārtotību, šī norma tiek pārcelta uz likumprojekta 14. pantu, kas regulē finansēšanas kārtību. Ārlietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. – Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 77, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. Tālākie divi priekšlikumi, tātad 5. un 6. priekšlikums, ir savstarpēji saistīti un nosaka to, ka likums neattiecas uz tām izglītības iestādēm, kuru darbību nosaka Latvijas Republikai saistoši starpvalstu līgumi, kas attiecīgi ir ratificēti Saeimā. Šī norma patiesībā attieksies uz vienu konkrētu Latvijas starptautisko skolu, kuras darbību regulē šāds Saeimā ratificēts līgums.

5. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikums. Ir daļēji atbalstīts un iekļauts nākamajā, 6., priekšlikumā, tāpēc 5. priekšlikumu Ārlietu komisijas vārdā aicinu vai nu neatbalstīt, vai atturēties.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 4, pret – 57, atturas – 18. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Ozola. 6. – Ārlietu komisijas priekšlikums. Regulē manis iepriekš izklāstīto normu. Ārlietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. – Ārlietu komisijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 78, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. 7. – Juridiskā biroja priekšlikums. Ar šo priekšlikumu sākotnējais 4. pants tiek sadalīts divās daļās. Jaunais 4. pants regulē attiecīgi starptautiskās skolas dibināšanas, reorganizācijas un likvidēšanas kārtību. Papildus arī panta otrā daļa ir precizēta, nosakot, ka pantā izklāstītie... ka starptautiskā skola savā darbībā ievēro šādus noteikumus. Un tālāk šie noteikumi ir uzskaitīti.

Iepriekšējā, pirmā lasījuma, redakcijā bija paredzēts, ka šie noteikumi tiek ievēroti, tikai dibinot starptautisko skolu. Bet, Juridiskā biroja ieskatā, ir svarīgi uzsvērt to, ka skola savā darbībā šos noteikumus ievēro. Tāpat tālāk ir izņemta atsauce uz konkrētiem dokumentiem, kas apliecina uzskaitīto noteikumu izpildi, jo šis uzskaitījums tālāk tiek noteikts Ministru kabineta noteikumos. Šajā pašā pantā tiek noteikts arī, ka skolas reorganizācijas vai likvidēšanas gadījumā par to tiek informēti ne tikai skolas bērnu vecāki, pedagogi un dienesti, bet starptautiskās skolas darbinieki. Tātad ne tikai pedagogi, bet visi darbinieki, kas institūcijā strādā.

Ārlietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. – Juridiskā biroja priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 77, pret – 1, atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. Tātad nākamie divi priekšlikumi, 8. un 9. priekšlikums, arī ir savstarpēji saistīti.

8. – Juridiskā biroja priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 9. – Ārlietu komisijas priekšlikumā. Es runāšu par abiem uzreiz. Šis pants, 5. pants (joprojām mēs runājam par 5. pantu), regulē, kā starptautiskās skolas tiek reģistrētas Izglītības iestāžu reģistrā un kā notiek atļaujas izsniegšana starptautiskās izglītības programmas īstenošanai.

Šajā pantā ir septiņas daļas. Un pirmā daļa nosaka, kā šis process tiek uzsākts, iesniedzot dokumentus Izglītības kvalitātes valsts dienestā.

Otrajā daļā tiek noteikts precīzi, kādi dokumenti tiek iesniegti, lai dienests varētu vērtēt skolas reģistrāciju.

Trešā daļa, kas ir ļoti būtiska, – kā var apstrīdēt, ja tiek atteikta skolas reģistrācija. Juridiskais birojs 8. priekšlikumā sākotnēji piedāvāja, ka šo apstrīdēšanu veic, iesniedzot dokumentus

izglītības un zinātnes ministram. Savukārt arī pēc nozares speciālistu uzklausīšanas Ārlietu komisija lēma un 9. – Ārlietu komisijas priekšlikumā ir noteikts, ka apstrīdēšana notiek, iesniedzot iesniegumu Izglītības kvalitātes valsts dienesta vadītājam. Tas arī nodrošinās vienotu kārtību, kādā visā Latvijas izglītības sistēmā šis process notiek.

Ceturtajā daļā tiek runāts par to, kā pēc skolas reģistrācijas tiek izsniegta sākotnējā atļauja, kas ļauj skolai uzsākt darbību. Bet viena gada laikā, kad šī sākotnējā atļauja ir derīga, ir jāsaņem atzinums no Eiropas skolas institūcijas vai Starptautiskā bakalaurāta institūcijas par izglītības programmas atbilstību. To varētu arī nosaukt par tādu izglītības programmas akreditācijas procesu. Un tikai pēc tam, kad šis atzinums no starptautiskajām institūcijām ir saņemts, dienests var izsniegt atļauju, kas attiecīgi akreditē šo starptautisko izglītības programmu, un skola var turpināt darbību arī pēc pirmā gada un izsniegt dokumentus par izglītības programmas apguvi.

Piektā daļa nosaka, ka dienests izvērtē dokumentus viena mēneša laikā un sniedz atbildi.

Sestā daļa paredz deleģējumu Ministru kabinetam noteikt, kādi dokumenti ir iesniedzami skolas reģistrācijai.

Septītā daļa nosaka, ka skola darbību uzsāk, kad ir reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā.

Bet, kā jau es teicu, 8. un 9. priekšlikums ir savstarpēji saistīti.

8. – Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā daļēji atbalstīts. Aicinu atturēties vai balsot "pret".

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. – Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 4, pret – 55, atturas – 18. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Ozola. 9. – Ārlietu komisijas priekšlikums. Komisijas vārdā aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. – Ārlietu komisijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 77, pret un atturas – nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

L. Ozola. 10. – Juridiskā biroja priekšlikums. Runā par pantu, kurā tiek regulēti starptautiskās izglītības programmas īstenošanas nosacījumi. Šeit visi priekšlikumi no 10. līdz 13. ir savstarpēji saistīti. 10. – Juridiskā biroja priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 13. – atbildīgās komisijas priekšlikumā.

Un šajā... Varbūt tad es izstāstīšu visu kopumā. Šie panti runā par nosacījumiem, kas regulē izglītības programmas īstenošanu. Un jau manis pieminētais brīdis, kad tiek saņemta sākotnējā atļauja un skola var uzsākt pilnvērtīgu darbību pirmajā gadā, bet viena gada laikā tai ir jāsaņem arī vajadzīgais atzinums no starptautiskajām institūcijām. Tāpat šajā pantā tiek precizēts, kā tiek izstrādāts mācību priekšmeta "Latvijas mācība" programmas saturs.

Bet tagad pēc kārtas.

10. – Juridiskā biroja priekšlikums. Daļēji atbalstīts. Komisijas vārdā aicinu atturēties vai balsot "pret".

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 10. – Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – nav, pret – 54, atturas – 20. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Ozola. 11. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikums. Paredz aizstāt likumprojekta tekstā vārdus "Latvijas mācību priekšmets" ar vārdiem "mācību priekšmets "Latvijas mācība"". Komisijas vārdā aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 11. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 72, pret – 1, atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. 12. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikums. Runā par deleģējumu Ministru kabinetam noteikt mācību priekšmeta "Latvijas mācība" saturu. Daļēji atbalstīts, iekļauts 13. –komisijas priekšlikumā. Komisijas vārdā aicinu atturēties vai balsot "pret".

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 12. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 2, pret – 57, atturas – 14. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Ozola. 13. – Ārlietu komisijas priekšlikums. Komisijā atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 13. – Ārlietu komisijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 75, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola 14. – Juridiskā biroja priekšlikums. Attiecas uz 7. pantu, kas regulē starptautiskajā skolā iegūtās izglītības pielīdzināšanu.

Priekšlikums paredz, ka starptautiskās izglītības programmas pielīdzināšana Latvijas izglītības sistēmai notiek jau ar brīdi, kad ir saņemta atļauja īstenot šo programmu un informācija parādās Valsts izglītības informācijas sistēmā. Tas ir arī svarīgi, lai vecāki un bērni, kas izmanto skolas pakalpojumu, saprot, kā šī starptautiskā izglītības programma iekļaujas Latvijas izglītības programmā, ja, nu, piemēram, būtu vēlme pēc tam bērnam turpināt izglītību kādā no Latvijas skolām.

Komisijā priekšlikums ir atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 14. – Juridiskā biroja priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 74, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. 15. – Juridiskā biroja priekšlikums. Šis jaunais 9. pants runā par starptautiskajiem izglītības dokumentiem. Priekšlikums paredz, ka šo normu... Mēs šo pantu izsakām vienas normas veidā, nosakot, kāds dokuments tiek iegūts pēc izglītības programmas apguves, taču man arī ir viens tehniskas dabas komentārs.

Priekšlikumu tabulā pēdējā ailītē mēs redzam, ka pie šī priekšlikuma ir divas rindkopas, bet otrā rindkopa, kas ir Juridiskā biroja apsvērums, ir tehniska kļūda, tai šajā pēdējā ailītē nav jābūt, bet kļūdas pēc tā tur ir palikusi. Otrā rindkopa nav balsojama.

Tātad mēs balsosim par 15. – Juridiskā biroja priekšlikumu, un pēdējā ailītē tā ir tikai pirmā rindkopa.

Ārlietu komisijā priekšlikums ir atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Jā, mēs balsosim arī par likumprojektu galīgajā lasījumā. Tāpēc, lai izslēgtu jebkādus pārpratumus, es aicinu komisijas ziņotāju nolasīt šo 15. priekšlikumu, par kuru mēs balsosim, tāpēc ka tas ir likumprojekts galīgajā lasījumā.

Lūdzu, vēlreiz ieslēdziet mikrofonu ziņotājam.

L. Ozola. Jā, tātad balsosim par 15. – Juridiskā biroja priekšlikumu. Tas attiecas uz 9. pantu ar nosaukumu "Starptautiskie izglītības dokumenti", un priekšlikuma teksts ir šāds *(Starpsaucieni. Skaņas pārrāvums.)*... jaunais 9. pants, jo mēs mainījām pantu numerāciju... Tātad jaunais 9. pants "Starptautiskie izglītības dokumenti" galīgajam lasījumam: "Pēc starptautiskās izglītības programmas apguves personai tiek izsniegts starptautisks izglītības dokuments. Ja persona starptautiskās izglītības programmu apguvusi daļēji, tai tiek izsniegts dokuments par daļēju starptautiskās izglītības programmas apguvi."

Komisijas vārdā aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 15. – Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 78, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. 16. – Juridiskā biroja priekšlikums. Šajā priekšlikumā precizēta redakcija par to, kāda informācija skolai ir jānorāda tīmeklī, lai šī informācija būtu pieejama dažādām institūcijām, vecākiem un bērniem. Priekšlikums paredz, ka nav jānorāda maksas apmērs. Bet katrs interesents, protams, to var noskaidrot, vēršoties skolā, un tas saskan arī ar to, kāda ir prakse Latvijas privātskolās. Arī Latvijas privātskolas nedara to un obligātā kārtā šo informāciju nepublicē internetā. Tā ka Ārlietu komisijā šis priekšlikums tika atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 16. – Juridiskā biroja priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 77, pret – nav, atturas – 1. Priekšlikums ir atbalstīts.

L. Ozola. 17. – Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 12. pantu par atļaujas izsniegšanu. Izslēgums ir paredzēts, jo šīs normas un regulējums, kā tiek izsniegtas atļaujas, ir jau ietverts iepriekš mūsu pašu nobalsotajā 5. pantā. Komisijā šis priekšlikums ir atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 17. – Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 80, pret un atturas – nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

L. Ozola. 18. – Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz mainīt 13. panta nosaukumu, mainot uz "Dienesta kompetence", ņemot vērā, ka dienesta nosaukums šajā likumprojektā ir saīsināts. Komisijā atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 18. – Juridiskā biroja priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 81, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. 19. – Juridiskā biroja priekšlikums. Tehniskas dabas, jo paredz aizstāt panta nosaukumā vārdus "finansēšanas kārtība" ar vārdu "finansēšana". Šis priekšlikums ir daļēji atbalstīts un iekļauts 25. – komisijas priekšlikumā. Komisijas vārdā aicinu atturēties vai balsot "pret".

Sēdes vadītāja. Likās, 20. – komisijas priekšlikumā. Vismaz tabulā tā ir rakstīts... Lūdzu zvanu! Balsosim par 19. – Juridiskā biroja iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 5, pret – 53, atturas – 20. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Ozola. Jā, es atvainojos par iepriekšējo kļūdu attiecībā uz priekšlikumu numerāciju.

Bet mēs tagad esam pie 20. – Ārlietu komisijas priekšlikuma. Tas iekļauj gan daļēji atbalstīto Juridiskā biroja priekšlikumu, gan normu, kas ir pārnesta no 4. panta par tiesībām skolai noteikt maksu. Komisijā priekšlikums ir atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Igoram Pimenovam.

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Cienījamie deputāti! Likumprojekta 14. pants ir par starptautiskās skolas finansēšanu. Un attiecīgi 20. priekšlikums varētu būt tā vieta, kurā kļūtu skaidrs, kas ir starptautiskās skolas finansēšanas avots.

Īstenībā jautājums ir viens – cik liels var būt slogs valsts budžetam starptautiskās skolas finansēšanā? Uz šādu jautājumu anotācija atbildi nesniedz, bet tā vietā novirza uz mazsvarīgu tēmu, plaši komentējot, kāpēc mācību priekšmeta "Latvijas mācība" īstenošana neprasīs papildu finansējumu. Vai atbilde par starptautiskās skolas finansēšanu izriet no 20. priekšlikuma? Uzskatu, ka ne.

Ko nosaka likumprojekts? Starptautiskās skolas finansējumu nodrošina tās dibinātāji, savukārt 4. pants nosaka, ka starptautisko skolu kā privāto komercsabiedrību, nodibinājumu vai biedrību dibina fiziskas un juridiskas personas. Kas tās juridiskās personas var būt? Kam starptautiskās skolas vajag? Un te atbilde ir skaidra – valstij. Valsts reputācijas celšanai un atpazīstamībai ir svarīgi izvietot Latvijā Eiropas Savienības institūcijas, līdz ar to arī jāmaksā būs valstij, nevis kādai mītiskai juridiskajai personai.

Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādes jeb *BEREC* biroju jau uzņēmām Latvijā. Bija mēģinājums izvietot vēl vienu Eiropas institūciju Rīgā, gan neveiksmīgs. Bet tas ir laika jautājums. Eiropas attīstība noteikti sniegs Latvijai jaunus piedāvājumus. Turklāt bez *BEREC* Latvijā jau atrodas ap 40 rezidējošās ārvalstu vēstniecības ar ievērojamu darbinieku skaitu, tāpat starptautisko līgumu ietvaros ir izvietotas ārvalstu bruņoto spēku vienības.

Mītnes līgumā starp Latvijas Republikas valdību un *BEREC* Latvija ir apņēmusies darīt visu iespējamo, lai rastu vislabāko risinājumu *BEREC* biroja darbinieku bērnu izglītošanai un sekmētu to, ka esošās privātās un publiskās starptautiskās skolas Rīgā *BEREC* biroja darbinieku bērniem piedāvā Eiropas līmeņa izglītošanu angļu, franču un vācu valodā. Un te atrisinājums ir. Tā ir Eiropas skola, kura ir paredzēta Eiropas Kopienu darbinieku bērnu kopējai izglītošanai, lai nodrošinātu Eiropas iestāžu pienācīgu darbību.

Ir spēkā Eiropas Savienības konvencija, ar ko nosaka Eiropas skolu statūtus. Latvija šai konvencijai pievienojās 2005. gadā. Latvijas vajadzībām visvairāk atbilst otrā tipa jeb akreditēta Eiropas skola. To izveido pati dalībvalsts. Par Eiropas Savienības institūciju darbinieku bērniem, kuri mācās šajā skolā, tiek saņemta Eiropas Savienības budžeta dotācija viņu mācību izmaksu segšanai.

Eiropas skolu jautājums Latvijā ir ticis skatīts Eiropas lietu komisijā trīs reizes. Eiropas Savienības dalībvalstu pieredze liecina, ka Eiropas skolas atvēršanas izmaksas sasniedz dažus miljonus eiro. Bet tās gada budžets ir arī daži miljoni eiro, no tiem mācību maksa sedz mazāk par pusi.

Arī izglītības un zinātnes ministre Šuplinskas kundze savā 2019. gada 7. februāra vēstulē Eiropas lietu komisijai par Eiropas skolas izveides iespējām Rīgā secināja, ka (citāts) "ir jārēķinās ar zināmiem izdevumiem valsts budžetā, lai izpildītu Eiropas skolas standarta prasības". (Citāta beigas.)

Likumprojektā ir jābūt skaidram norādījumam uz to, kas dibinās Eiropas skolu valsts vārdā un kas uzņemsies atbildību par budžeta pieprasījumu. Esošajā redakcijā šāda satura nav.

Tāpēc es aicinu šo priekšlikumu neatbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Anitai Muižniecei.

A. Muižniece (JK).

Labdien, cienījamie kolēģi, vēlreiz! Mani patiešām pārsteidz Pimenova kunga vai nu, es nezinu, nevēlēšanās, vai nespēja īsti saprast, vai kārtējā, nu, šīs partijas deputātu manipulēšana ar faktiem, jo patiesi šis priekšlikums, šis 14. pants, runā par starptautiskās skolas finansēšanu... Ir diezgan skaidrā latviešu valodā rakstīts, ka starptautiskās skolas dibinātāji nodrošina tās finansējumu un ka skolas maksa tiks segta no fiziskās vai juridiskās personas līdzekļiem, kur arī rodas atbilde par, piemēram, vēstniecību bērniem, vēstniecībās strādājošo vecāku bērniem. Tomēr šeit tiek iejaukts, manuprāt, pilnīgi ar šo likumprojektu nesaistīts jautājums, proti, Eiropas skolas iespējamā dibināšana Latvijā.

Jā, taisnība, mēs par to esam ļoti daudz runājuši arī Eiropas lietu komisijā. Jā, arī likuma izveides nepieciešamība Eiropas skolas iespējamās atvēršanas Latvijā kontekstā ir saistīta... Tomēr es vēlos norādīt, ka nekādā veidā uz finansēm... sadaļu šis likumprojekts Eiropas skolas kontekstā neattiecas, un paskaidrošu, kāpēc.

Arī jūs pieminējāt anotāciju, kur patiesi ir šī atsauce uz Eiropas skolu, ir arī norāde uz to, ka likuma izveide neradīs papildu slogu valsts budžetam, un es paskaidrošu, kamdēļ.

Šobrīd visas starptautiskās skolas, izņemot Latvijas Starptautisko skolu, kas... kuras darbība tiek regulēta ar starpvalstu līgumu... Visās pārējās piecās, tāpat kā jebkurā privātajā izglītības iestādē Latvijā, tiek segta pedagogu darba samaksas daļa no valsts budžeta līdzekļiem tieši tāpat kā jebkurā izglītības iestādē. Un tas ir arī saistīts, nepateikšu, no galvas, ar kura gada, bet Satversmes tiesas spriedumu par to, ka valstij ir arī jāsedz privātās izglītības iestādēs strādājošo pedagogu darba samaksas daļa.

Mēs šajā likumprojektā runājam par to, ka skolas nodrošinās starptautisku, nevis Latvijas izglītību. Mēs runājam par to, ka mēs kā valsts iejauksimies šo skolu uzraudzībā un darbībā tik tālu, cik tas skar mūsu bērnu tiesību intereses un tamlīdzīgi. Protams, arī finansēsim "Latvijas mācību", un tā arī ir, manuprāt, tā pamatatbilde, kāpēc turpmāk neradīsies papildu slogs valsts budžetam. Jo, protams, finansējot... vairs nefinansējot ārvalstu mācību programmas un šos pedagogus, kuriem mēs arī prasības varbūt neizvirzām tādas kā mūsu saturu mācošajiem skolotājiem, ietekme būs mazāka.

Bet vēlreiz – Eiropas skolas izveide Latvijā... Protams, likums kā tiesiskais ietvars... Lai vispār iespējami... kādreiz būtu iespējams dibināt un lai mēs kā valsts saprastu, kas tad ir starptautiska izglītība, – nu, tādā likumdošanas ietvarā tas ir vajadzīgs. Bet visi lēmumi par Eiropas skolas izveidi Latvijā... Tas būs atsevišķs lēmums, atsevišķs piedāvājums, budžeta pieprasījums un nekādā veidā ne šī likumprojekta tvērums.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Igoram Pimenovam otro reizi.

I. Pimenovs. Es pateicos Muižnieces kundzei par atgādinājumu par tiem pantiem, kuri jau ir likumprojektā un kurus, iespējams, arī deputātiem jau bija iespēja izlasīt. Es arī piekrītu tam, ka jau esošās sešas... esošās starptautiskās skolas, kas darbojas Latvijā, sniedz savu pieredzi, bet, ja tā situācija būtu apmierinoša, diez vai būtu nepieciešamība pēc jauna tiesiska tvēruma, kuru mēs tagad skatām. Tieši nepieciešamība nodrošināt pavisam citas kvalitātes starptautisko izglītību Latvijā, lai nodrošinātu organizāciju... starptautiskajās izglītību Latvijā, lai nodrošinātu organizāciju... starptautiskajās organizācijās un vēstniecībās nodarbināto personu bērniem jaunas kvalitātes izglītību, rada nepieciešamību pieņemt jaunu likumu, – kam es pilnībā piekrītu.

Bet runa ir par ko citu. Lasot šo likumprojektu, arī šo normu, arī šo priekšlikumu, izskatās, ka tik tiešām kādas privātas personas pēkšņi radīs naudu, lai nodrošinātu šo skolu pastāvēšanu.

Atkārtošu vēlreiz – Eiropas Savienības dalībvalstu pieredze liecina, ka šāda veida skolas prasa miljonus eiro, un vienkārši valstij nebūs iespējas slēpties aiz kādas juridiskās personas muguras. Te ir jābūt skaidrībai, ka valstij budžetā būs jārezervē līdzekļi (varbūt jau nākamajā gadā) šādas skolas finansēšanai, nevis vienkārši jāuztur līdzīgas skolas, kas jau pastāv Latvijā un kas ir pavisam citā kvalitātē. Tāpēc vismaz šajā pantā... un mēs varētu arī šajā priekšlikumā jau iekļaut saturu, kas izskaidrotu, cik lielam šim slogam ir jābūt. Te nav neviena vārda. Atkārtošu – anotācijā viss reducējas līdz paskaidrojumiem, cik daudz naudas būtu nepieciešams...

Sēdes vadītāja. Paldies, paldies.

Arī otrais debašu laiks ir beidzies.

I. Pimenovs. Paldies.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Tālāk debatēsim pēc pārtraukuma.

Laiks **paziņojumiem**.

Godātie kolēģi! 21. jūnijā ļoti skaistu, apaļu jubileju svinēja deputāts Ivars Puga, un mēs viņu sveicam! *(Aplausi.)*

Paldies, godātie kolēģi.

Pirms pārtraukuma notiek deputātu reģistrācija. Tā veiksmīgi noslēgusies.

Pārtraukums līdz pulksten 12.00.

Pēc pārtraukuma sēdi vadīs Saeimas priekšsēdētājas biedre Dagmāra Beitnere-Le Galla.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre
Dagmāra Beitnere-Le Galla.

Sēdes vadītāja. Vai jūs mani redzat? Nē, ekrānā es neesmu redzama. *(Pauze.)* Jā, tagad ir. Skaņa ir. Mani dzirdat? Kāds varbūt ir pieslēdzies.

Kolēģi, turpinām sēdi pēc pārtraukuma.

Turpinām debates. Un debatēs bija pieteikusies deputāte Anita Muižniece. Par 20. priekšlikumu.

Lūdzu! Vārds deputātei Anitai Muižniecei.

A. Muižniece (JK).

Jā, kolēģi, es gribēju atbildēt uz Pimenova kunga teikto par to, ka, ja vien nebūtu vajadzīgs dibināt Eiropas skolu Latvijā, tad nebūtu vajadzīgs šis likumprojekts. Tie ir absolūti maldi, jo šis likumprojekts ir vajadzīgs tamdēļ, ka visus šos gadus, kamēr Latvijā pastāv starptautiskās skolas (un tādas pastāv jau kopš deviņdesmitajiem gadiem), mūsu likumdošanas ietvarā to darbība nav bijusi gluži sakārtota, tamdēļ tām ir bijis jāstrādā zem mazākumtautību programmām un tamlīdzīgi. Tā teikt, šad un tad jāuzraksta pareizāki dokumenti, mēģinot salāgot Latvijas mācību saturu ar savām izglītības programmām.

Šis mērķis ir sakārtot likumdošanas ietvaru, un nevajag maldināt cilvēkus ar savām izdomām par to, ka šis likumprojekts ir uzrakstīts tāpēc, ka, redziet, mēs tagad kaut kādu mistisku skolu par ļoti lielām naudām... rakstīsim. Nē, šis likumprojekts ir uzrakstīts tāpēc, lai sakārtotu likumdošanu. Lai iestādes, kas Latvijā strādā, varētu turpināt savu darbību arī pēc 1. septembra, kad sāksies... jaunais mācību saturs. Tāpēc šos paustos argumentus es vienkārši vēlējos noraidīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu, vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

L. Ozola. Komisijas vārdā vēlos vien atgādināt, ka 20. – Ārlietu komisijas priekšlikums komisijā atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 20. – Ārlietu komisijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 52, pret – 1, atturas – 12. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. 21. – Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionālas dabas. Paredz izslēgt 15. panta pirmajā daļā vārdu "dokumentam", bet otrajā daļā – vārdus "izglītības procesa nodrošināšanas jomā". Ārlietu komisijā atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 21. – Juridiskā biroja priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 77, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. 22. – Juridiskā biroja priekšlikums. Arī redakcionālas dabas. Paredz izslēgt 16. panta pirmajā daļā vārdu "dokumentam". Ārlietu komisijā priekšlikums atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 22. – Juridiskā biroja priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 76, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. 23. – arī Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz precizēt panta redakciju par izglītības procesa dokumentu glabāšanu tā, lai nodrošinātu atbilstību Arhīvu likumam un arhīvu pārvaldības kārtībai. Ārlietu komisijā priekšlikums atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 23. – Juridiskā biroja priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 72, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. Tālāk 24. un 25. priekšlikums ir savstarpēji... tie ir savstarpēji saistīti.

24. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 25. – komisijas priekšlikumā. Tātad es runāšu par abiem uzreiz. 25. – komisijas atbalstītajā priekšlikumā pārejas noteikumos ir svītrotas atsauces uz konkrētiem pantiem attiecībā uz to spēkā stāšanos, norādot vien datumu, līdz kuram (tas ir, līdz 2020. gada 31. decembrim) Ministru kabinets izdod šajā likumā minētos noteikumus, tātad visus noteikumus, nevis uzskaitot tos detalizēti.

24. priekšlikums komisijā daļēji atbalstīts. Komisijas vārdā aicinu atturēties vai balsot "pret".

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu, balsosim par 24. – Izglītības un zinātnes ministrijas parlamentārā sekretāra Reiņa Znotiņa priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 3, pret – 52, atturas – 17. Priekšlikums nav atbalstīts.

L. Ozola. Savukārt 25. – Ārlietu komisijas priekšlikums nosaka pārejas noteikumu redakciju. Komisijā atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 25. – Ārlietu komisijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 72, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. Mēs esam nonākuši līdz pēdējam priekšlikumam. 26. – Juridiskā biroja priekšlikums. Nosaka likuma spēkā stāšanās noteikumu redakciju. Komisijā atbalstīts. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Sākam debates.

Vārds deputātei Anitai Muižniecei.

A. Muižniece (JK).

Labdien vēlreiz, cienījamie kolēģi! Ņemot vērā, ka šis ir pilnīgi jauns speciālais likums, es patiešām vēlos izmantot izdevību, lai izteiktu pateicību visiem, kas gada garumā ir līdzdarbojušies tā izstrādē.

Pirmām kārtām es gribētu teikt lielu paldies mūsu izglītības un zinātnes ministrei Ilgai Šuplinskai par uzticēšanos šīs ieceres vispār realizēšanai, kā arī, protams, bijušajiem kolēģiem no Izglītības un zinātnes ministrijas un Izglītības kvalitātes valsts dienesta, kuri visu gadu patiešām intensīvi un aktīvi strādāja, lai no sākotnēji iecerētajiem tādiem nelieliem grozījumiem spēkā esošajos likumos... lai mēs šodien varētu balsot par jaunizveidotu, es teiktu, kvalitatīvu un jau ļoti, ļoti sen vajadzīgu likumprojektu.

Protams, tāpat gribētu teikt lielu paldies Ārlietu ministrijai, īpaši Zandai Kalniņai-Lukaševicai, kā arī Tieslietu ministrijai, kas konsultēja, ieteica, laboja, palīdzēja nonākt līdz šodienas redakcijai. Protams, arī visām skolām, kas piedalījās darba grupā, daloties ar savu praktisko darbības pieredzi, un, protams, arī Ārlietu komisijas deputātiem un čaklajiem konsultantiem, kas patiešām intensīvā režīmā strādāja, lai šis likums stātos spēkā jau līdz šī gada 1. augustam un Latvijā esošās starptautiskās skolas varētu turpināt darboties arī pēc šī gada 1. septembra, kad mēs pāriesim uz jauno mācību saturu. Tādējādi mēs vēl arvien turpināsim stiprināt gan starptautiskās, gan ekonomiskās saites arī caur izglītības prizmu. Liels paldies.

Aicinu atbalstīt gan šo priekšlikumu, gan visu likumprojektu kopumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā kas piebilstams?

L. Ozola. Komisijas vārdā es aicinu kolēģus atbalstīt 26. priekšlikumu, lai likums stātos spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 26. – Juridiskā biroja priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 74, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

L. Ozola. Kolēģi, ar to tad mēs esam izskatījuši visus iesniegtos priekšlikumus, un, pirms es aicinu balsot par likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā, Ārlietu komisijas vārdā arī noteikti sakām paldies visiem Ārlietu komisijas kolēģiem, arī kolēģiem deputātiem, kas piedalījās šī likumprojekta uzlabošanā, arī visiem Saeimas darbiniekiem, Juridiskajam birojam un iesaistītajām valsts institūcijām – Izglītības un zinātnes ministrijai, Ārlietu ministrijai, Tieslietu ministrijai, Izglītības kvalitātes valsts dienestam un, pats galvenais, arī pašām starptautiskajām skolām, uz kurām šis jaunais regulējums attieksies.

Paldies visiem par atsaucību, par dinamisko iesaisti, dinamisko darbu, un – lai likumprojekts raiti tiktu pieņemts un lai starptautiskās skolas var uzsākt savu darbību saskaņā ar jauno regulējumu jau no šī gada 1. septembra!

Ārlietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Starptautisko skolu likums" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par – 79, pret – 2, atturas – nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Satversmes tiesas likumā"**, otrais lasījums.

Juridiskās komisijas vārdā – deputāts Aldis Gobzems. Lūdzu!

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Tā, kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījumi Satversmes tiesas likumā" (Nr. 551/Lp13). Otrajam lasījumam ir divi priekšlikumi.

1. – tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Paredz, ka, ja persona atstājusi Satversmes tiesas tiesneša amatu, lai pildītu amatu starptautiskā tiesā vai pārstāvētu Latvijas valsti, ieņemot amatu starptautiskā institūcijā ilgāk par trīs gadiem, un kopš Satversmes tiesas tiesneša amata atstāšanas nav pagājuši vairāk kā 10 gadi, personu var atkārtoti apstiprināt uz atlikušo pilnvaru termiņu, pamatojoties uz tās pašas institūcijas priekšlikumu.

Komisijā priekšlikums ir atbalstīts. Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. – tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 75, pret – 1, atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

A. Gobzems. 2. – Juridiskās komisijas priekšlikums. Paredz, ka kriminālprocesu pret Satversmes tiesas tiesnesi drīkst uzsākt tikai ģenerālprokurors. Komisijā priekšlikums ir atbalstīts. Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. – Juridiskās komisijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 81, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

A. Gobzems. Lūdzu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Satversmes tiesas likumā" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par – 84, pret un atturas – nav. Likumprojekts "Grozījumi Satversmes tiesas likumā" otrajā lasījumā pieņemts.

Lūdzu, nosakiet termiņu priekšlikumiem.

A. Gobzems. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš – divas nedēļas, tas ir, 16. jūlijs... trešajam lasījumam.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš – šā gada 16. jūlijs.

Paldies.

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par tiesu varu""**.

Juridiskās komisijas vārdā – deputāts Aldis Gobzems. Lūdzu!

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kolēģi, šis ir pavadošais likumprojekts "Grozījumiem Satversmes tiesas likumā", ko mēs tikko izskatījām, – likumprojekts Nr. 553/Lp13.

Ir divi priekšlikumi.

1. ir tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums. Priekšlikuma būtība ir tāda, ka lietās, kas izskatītas atklātā procesā, spēkā stājušos galīgo tiesas spriedumu kopā ar citiem tiesas spriedumiem konkrētajā lietā publicē mājaslapā... internetā, ja likumā nav noteikts citādi. Komisijā priekšlikums ir atbalstīts. Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. – tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 78, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

A. Gobzems. Un otrais arī ir tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikums, kas paredz, ka grozījums likuma $28.^2$ panta piektās daļas pirmajā teikumā stājas spēkā 2020. gada 1. septembrī. Komisijā šis priekšlikums ir atbalstīts. Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. – tieslietu ministra Jāņa Bordāna priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par – 71, pret un atturas – nav. Priekšlikums atbalstīts.

A. Gobzems. Atbalstiet likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par tiesu varu"" otrajā lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par – 76, pret un atturas – nav. Likumprojekts "Grozījums likumā "Par tiesu varu"" otrajā lasījumā pieņemts.

Lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu.

A. Gobzems. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš trešajam lasījumam – divas nedēļas, tas ir, līdz šī gada 16. jūlijam.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš – šā gada 16. jūlijs.

Mūsu sēdes trešā sadaļa – "Lēmumu projektu izskatīšana".

Lēmuma projekts **"Par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam (NAP2027)"**.

Ilgtspējīgas attīstības komisijas vārdā – deputāts Vjačeslavs Dombrovskis. Lūdzu!

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Šodien man ir liels gods Ilgtspējīgas attīstības komisijas vārdā ziņot jums par Latvijas Nacionālo attīstības plānu nākamajiem septiņiem gadiem, tā saucamo NAP2027.

Saeimas balsojums par NAP notiek pat retāk nekā reizi septiņos gados. Balsojums par iepriekšējo NAP bija 2012. gadā. Īsi un kodolīgi ziņot par valsts galveno stratēģiju, kura kopā ar visiem Ministru kabineta pavadošiem dokumentiem un pielikumiem, kas ir uz vairāk nekā 500 lapaspusēm, – tas ir liels izaicinājums. Bet sākšu, kolēģi, ar izaicinājumiem.

Augsti godātie kolēģi! Sens, pazīstams teiciens vēsta – dod cilvēkam zivi, un vienu dienu viņš būs pabarots; dod viņam makšķeri, un viņš spēs sevi pabarot visu dzīvi. Vai NAP būs zivs, ar kuru daži pamielojas un nu gaida nākamo, vai tas tomēr būs makšķere?

Mūsu galveno izaicinājumu var vienkāršoti noformulēt šādi: salīdzinot teritorijas platības, Latvija ir tik liela kā divas Beļģijas. Jo lielāka teritorija, jo ir vairāk infrastruktūras, ko vajag uzturēt, – ceļi, skolas, slimnīcas un tā tālāk. Beļģijas nodokļu maksātāju skaits ir vairāk nekā piecas reizes lielāks, un kopējais resursu apjoms (tāds kā iekšzemes kopprodukts) ir 16 reizes lielāks, savukārt atalgojums Beļģijā vidēji ir vismaz trīs reizes lielāks. Protams, Latvijas iedzīvotāji var diezgan brīvi pārcelties uz Beļģiju un Beļģijas iedzīvotāji – uz Latviju. Taču jautājums – cik daudz darbspējīgu cilvēku paliks Latvijā pie šādiem apstākļiem?

Kolēģi, cits skatpunkts uz to pašu problēmu. Eiropas Komisija prognozē, ka nākamo 20 gadu laikā darbspējīgo iedzīvotāju skaits samazināsies par 1,6 procentiem katru gadu. Un tas nav viss. 1922. gadā jaundzimušo skaits bija ap 42 tūkstošiem un tāpat arī bija astoņdesmito gadu beigās, bet 2018. gadā bija vien 19 tūkstoši. Un tiek prognozēts, ka 2030. gadā jaundzimušo skaits būs tikai 15 tūkstoši. Turklāt tiek prognozēts, ka ap to laiku Latvijā būs tuvu pie pusmiljona pensijas vecuma iedzīvotāju. Jautājums – cik daudz jaunu cilvēku izvēlēsies palikt valstī, lai uzturētu visus šos vecos cilvēkus? Kāda attīstība ir iespējama vietējā tirgū, kurš ar katru gadu kļūst arvien šaurāks? Kurš ārvalstu investors būs ieinteresēts investēt valstī, kur darbaspēks pastāvīgi samazinās?

Augsti godātie kolēģi! Pēdējos gados esam zaudējuši vai drīz zaudēsim savus tradicionālos tautsaimniecības dzinējus. Pēdējo 30 gadu laikā trīs Baltijas valstis ir izvēlējušās ļoti dažādus attīstības modeļus. Lietuva izvēlējusies saglabāt un attīstīt savu rūpniecības sektoru, kurš tā arī ir palicis ap 20 procentiem no valsts ekonomikas. Igaunija fokusējusies uz informācijas tehnoloģijām kā galveno savu attīstības dzinēju. Gan Lietuva, gan Igaunija ir bijušas konsekventas savās izvēlēs.

Latvija deviņdesmitajos gados pieņēma lēmumu atteikties no nopietnas rūpniecības, ļaujot tās lomai ievērojami samazināties. Tā fokusējās uz tranzītu un starptautisku finanšu pakalpojumu centriem. Atcerieties lozungu "Mēs esam tuvāk nekā Šveice!". Zināmu iemeslu dēļ mazā Šveice tika izjaukta pēdējo nepilnu divu gadu laikā, bet tranzītā ir vērojama konsekventa lejupslīde. Līdz ar to arī parādās jautājumi, kolēģi, – kurš būs nākamais Latvijas attīstības dzinējs? Vai tas izveidosies pats par sevi? Mūsu valsts, kolēģi, ir nopietnu izaicinājumu priekšā. Vai NAP2027 spēs piedāvāt adekvātus risinājumus?

Augsti godātie kolēģi! Daži ievadvārdi par NAP2027. Tajā ir četri stratēģiskie mērķi: pirmais – produktivitāte un ienākumi, otrais – vienlīdzīgas iespējas, trešais – sociāla uzticēšanās un ceturtais – reģionālā attīstība. Katram ir vismaz viens konkrēts mērķu indikators. Tā, piemēram, iekšzemes kopproduktam uz vienu iedzīvotāju 2027. gadā saskaņā ar NAP2027 vajadzētu sasniegt 80 procentus no Eiropas Savienības vidējā. Džini koeficientam, kurš liecina par nevienlīdzību, vajadzētu samazināties līdz 30. Šobrīd tas ir ap 25.

Tad ir arī sešas prioritātes. Drusku saīsinot, tās prioritātes ir: stipras ģimenes, zināšanas un prasmes, uzņēmumu konkurētspēja, dzīves vide un teritoriju attīstība, kultūra un sports un vienota sabiedrība. Zem katras prioritātes ir rīcības virzieni – kopā 18. Rīcības virziena mērķa indikatori – kopskaitā 124. Un rīcības virziena uzdevumi – kopskaitā 123. Mērķu indikatori ir gan plaši pazīstami – iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju, dzimstības koeficients, finansējuma īpatsvars pētniecībai un attīstībai, SEG emisiju intensitāte –, gan arī tādi rādītāji, kas ir mazāk pazīstami, piemēram, skolēnu īpatsvars, kas cietuši no skolasbiedru ņirgāšanās, lauku putnu populācijas indekss, dalībnieku skaits mākslinieciskās pašdarbības kolektīvos kultūras centros, apmierinātība ar to, kā darbojas demokrātija... Saskaņā ar NAP2027 to plānots sasniegt... šī rādītāja vērtību 45 procenti no visiem iedzīvotājiem 2027. gadā.

Līdz 2027. gadam saskaņā ar NAP arī plānots celt uzticēšanos Saeimai līdz 25 procentiem no visiem iedzīvotājiem, Ministru kabinetam – līdz 28 procentiem, pašvaldībām – līdz 62 procentiem un politiskajām partijām – līdz 15 procentiem. Respondentu skaitu, kuri piekrituši apgalvojumam, ka valsts aizsardzība ir visas sabiedrības atbildība, plānots palielināt par četriem procentpunktiem. Citiem vārdiem, godātie kolēģi, mērķu ir daudz un ļoti dažādi. Un mums visiem priekšā būs daudz darba.

Beidzot katram mērķim un uzdevumam atbilst konkrēts projekts ar konkrētu finansējumu un šā finansējuma avotu. Par konkrētiem projektiem un projektu finansējumu lēmumus pieņem Ministru kabinets. Kopumā ministrijas iesniegušas projektu skaitu, kurš mērāms ar... 538 projektus par kopējo summu, kas ir gandrīz 41 miljards eiro. Jāpiebilst, ka tas gandrīz četras reizes pārsniedz visu pieejamo finansējumu, tā, piemēram, tikai Satiksmes ministrijas iesniegto projektu kopskaits ir 68 uz gandrīz 10 miljardiem eiro, kas ir apmēram viss pieejamais finansējums... finansējuma apmērs.

Augsti godātie kolēģi! Es domāju, ka ir vērts cieņpilni apskatīt un aizvadīt nu jau iepriekšējo NAP2020, kurš tika pieņemts pirms astoņiem gadiem. Tā galvenais sauklis bija vārdi "ekonomikas izrāviens". Saskaņā ar Pārresoru koordinācijas centra vidusposma izvērtējumu... ja mēs runājam par visiem NAP2020 rādītājiem, tad 61 procents no rādītāju izpildes bija pozitīvs, bet pārējie rādītāji vai nu stagnēja, vai bija neapmierinoši.

Piemēram, viens no galvenajiem rādītājiem – iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju. Šis mērķis tika sasniegts jau 2018. gadā, tas bija... lai šis rādītājs sasniegtu 70 procentus no iekšzemes kopprodukta. Tiesa, PKC neveica analīzi, cik lielā mērā šis rādītājs tika sasniegts, pateicoties iekšzemes kopprodukta pieaugumam, un cik lielā mērā – pateicoties iedzīvotāju skaita samazinājumam, lai gan jāpiebilst, ka iedzīvotāju skaita samazināšana nebija starp NAP2020 mērķiem.

Ekonomikas izrāviena pamatā bija ambīcija celt rūpniecības īpatsvaru IKP līdz 20 procentiem 2020. gadā, proti, līdz tādu valstu līmenim kā Vācija, Polija un Lietuva. Realitātē rūpniecības īpatsvars ne tikai nav pietuvojies mērķim, bet pat samazinājies, salīdzinot ar 2010. gadu. Viens no iemesliem bija neatbilstība starp, no vienas puses, NAP2020 saukli, proti, "Rūpniecība – tautsaimniecības izrāviens!", un, no otras puses, konkrēti realizējamiem projektiem, par kuriem lēmumi tika pieņemti Ministru kabineta līmenī. Pēc Pārresoru koordinācijas centra aprēķiniem, visa 2014.–2020. perioda... plānošanas perioda Eiropas Savienības fondu ieguldījumi apstrādes rūpniecībā ir bijuši vien 35,5 miljonu eiro apmērā no kopsummas, kas ir apmēram 4,4 miljardi eiro kopējā finansējuma.

Īstākā Nacionālā attīstības plāna tautsaimniecības prioritāte, par kuru neviens lozungs netika pacelts, bija tranzīta nozare, kurā reālas Eiropas Savienības fondu investīcijas bija mērāmas simtiem miljonu eiro, sākot ar Krievu salas projektu un beidzot ar tā arī nenotikušo dzelzceļa

elektrifikāciju. Tomēr arī tranzītā, kā mēs zinām, nekāds izrāviens... arī nav noticis. Nacionālā attīstības plāna mērķis palielināt kravu apgrozījumu lielajās ostās līdz 116 miljoniem tonnu 2020. gadā tā arī netika sasniegts.

Reālos kravu apgrozījuma skaitļus šodien labāk pat nepieminēt.

Kolēģi, pieredze ar NAP2020 skaidri rāda, ka sākotnējie projekti var piedzīvot būtiskas izmaiņas un daži pat vispār netikt īstenoti.

Piemēram, Covid-19 ārkārtējās situācijas laikā tika veiktas ļoti būtiskas pārdales apmēram pusmiljarda eiro apmērā. Tika atcelta dzelzceļa elektrifikācija, kas bija 300–406 miljonu eiro projekts un vismaz publiski tika pozicionēts kā vides projekts ar mērķi samazināt SEG emisijas. Tā nauda tika pārdalīta vairākiem citiem projektiem, ieskaitot veselības aprūpi, tramvaju... Daugavpilī un dīzeļvilcienu iegādi, un arī citiem mērķiem.

Līdz ar to NAP2020 pieredze liecina, ka NAP ir nepārtraukts process, kuram balsojums Saeimā ir drīzāk starta šāviens nekā noslēdzošais posms.

Augsti godātie kolēģi! Vai ir iespējams raksturot NAP2027 ar vienu vārdu, un kas būtu šis vārds? Manuprāt, šis vārds ir "demokrātisks".

NAP2027 dzimis ierēdniecībā, bet viss process ir bijis ar ārkārtīgu, es pat teiktu, ar neticami plašu sabiedrības iesaisti. NAP2027 kodols tika apstiprināts Ministru kabinetā 2018. gada beigās. 2019. gadā izstrādē un publiskajā apspriešanā piedalījās vairāk nekā 150 sabiedrības pārstāvju. Tika saņemts vairāk nekā 1400 priekšlikumu, no kuriem 1060 tika daļēji vai pilnībā ņemti vērā.

Te ir daži fakti tikai par vienas Saeimas komisijas – Ilgtspējīgas attīstības komisijas – iesaisti NAP2027 izstrādes procesā.

Komisija uzsāka savu darbu 2018. gada decembrī, un kopumā tikai 2018. un 2019. gadā notika 36 NAP veltītas sēdes un deputātu vizītes, no kurām 26 bija Saeimā un 10 bija izbraukuma sēdes un vizītes, kurās komisijas deputāti klātienē iepazinās ar dažādu tautsaimniecības nozaru aktualitātēm un izaicinājumiem.

Skaitot kopā ar 2020. gadu, Ilgtspējīgas attīstības komisijas deputāti noturēja 46 sēdes, izbraukuma sēdes, deputātu vizītes vai attālinātas sēdes un komisija ir sniegusi vismaz deviņus rakstiskus priekšlikumus un dažus rakstiskus aicinājumus. Lielākā daļa no priekšlikumiem arī tika ņemti vērā pilnībā vai daļēji, un šeit, augsti godātie kolēģi, es runāju tikai par vienas Saeimas komisijas iesaisti, par padsmit no kopumā 1400 iesniegtajiem priekšlikumiem.

Augsti godātie kolēģi! Es uzdrošinos apgalvot, ka NAP2027 ir kā mozaīka, kura atspoguļo visas Latvijas sabiedrības izpratni par to, kas ir svarīgi Latvijas valsts attīstībai. Tā izpratne ir ļoti dažāda, bet tāda mūsu sabiedrība ir.

NAP2027 ir demokrātiska kompromisa rezultāts. Ja NAP nav vienprātības par konkrētu virzienu, tad tas esot tāpēc, ka Latvijas sabiedrībā tādas vienprātības nav. Atgādināšu, ka šodien Saeima lemj par konceptuālu daļu – par projektiem – un konkrētu projektu finansējumu lēmumus pieņem Ministru kabinets. Projektu autori ir attiecīgās ministrijas, un projektu kvalitāti var vērtēt dažādi. Arī komisijas darbā tie vērtējumi ir bijuši ļoti dažādi.

Es te pieminēšu tikai dažus piemērus no vairāk nekā simt NAP2027 projektiem, tā, piemēram, Ekonomikas ministrija beidzot nonākusi līdz Viedās specializācijas stratēģijai piecās konkrētās

jomās, tas ir, bioekonomika, biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas, viedā enerģētika un piektais – informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.

Es... Komisijas deputāti ir ļoti augstu novērtējuši Izglītības un zinātnes ministrijas darbu. Piemēram, plānots piešķirt vairāk nekā 100 miljonus eiro tam, lai pilnvērtīgi piekļūtu Eiropas tā saucamajai apvāršņa programmai, kurai ir milzīgi līdzekļi mūsu potenciālam, kam var piekļūt mūsu zinātnieki.

Izglītības un zinātnes ministrija beidzot ir saskaņojusi savu izpratni par prioritārajām... par viedās specializācijas jomām un stratēģiju. Tiek plānots ieguldīt 100 miljonus eiro Latvijas tā saucamās digitālās ekselences stratēģijās.

Komisijas deputāti arī ļoti augstu novērtējuši VARAM un Satiksmes ministrijas kopīgo darbu pie digitālas infrastruktūras radīšanas un dod pietiekami pamatotu cerību, ka Latvija arī turpmāk būs viena no vadošajām valstīm digitālas infrastruktūras ziņā. Piemēram, Finanšu ministrija plāno samazināt nodokļu ķīli, tas ir, darbaspēka nodokļu apmēru no 39,5 procentiem līdz 34,8 procentiem. Tas ir par veseliem pieciem procentpunktiem. Vai Finanšu ministrija samazinās galu galā to darbaspēka nodokļa summu par pieciem procentpunktiem vai palielinās par pieciem procentiem, ieviešot veselības nodokli, to, protams, kolēģi, rādīs laiks.

Augsti godātie kolēģi! Viens no komisijas rakstiskajiem aicinājumiem, kurš vismaz sākotnēji netika ņemts vērā, netika pieņemts, bija par situāciju veselības aprūpes nozarē. Šā gada 6. februārī komisijas vārdā es parakstīju vēstuli Pārresoru koordinācijas centram, paužot, ka (es citēju): "Uzklausot veselības ministri Ilzi Viņķeli un klātesošos, iepazīstoties ar situāciju, Ilgtspējīgas attīstības komisijas deputāti nolēma aicināt Ministru kabinetu, ka veselības aprūpes nozarei jāpiešķir augstākā prioritāte, ka situācija veselības aprūpes nozarē ir ārkārtēja." Atgādināšu, kolēģi, ka tas bija 6. februārī un sākotnēji šis aicinājums netika ņemts vērā, finansējums veselības aprūpes nozarei netika pārskatīts, bet, kā mēs zinām, realitāte ieviesa savas korekcijas. Sākoties Covid-19 krīzei, protams, skatījums arī valdībā... ne tikai Saeimā, bet arī valdībā uz to, cik liela prioritāte ir veselības aprūpei, ir mainījies.

Darba beigu posmā komisija izstrādāja un pieņēma Saeimas lēmuma projektu, par kuru jums šodien tiek piedāvāts nobalsot, kopā ar sākotnējo NAP projektu, kurā pauda viedokli gan par NAP2027, gan par nepieciešamo rīcību un investīcijām Covid-19 izraisītās krīzes pārvarēšanai. Īpaša uzmanība tika veltīta veselības aprūpes jomai, postkovida tautsaimniecības atjaunošanai un reģionālajai attīstībai.

Augsti godātie kolēģi! NAP2027 galvenie varoņi ir Latvijas valsts ierēdņi. Tieši viņi uz saviem pleciem ir izvilkuši NAP izstrādi, tieši viņi nodrošinās tās īstenošanu, neskatoties uz visām politiskajām perturbācijām. Neatkarīgi no tā, cik lielā mērā jūs esat apmierināti vai neesat apmierināti ar viņu darba rezultātiem, es aicinu novērtēt to, ka viņi šo darbu ir izdarījuši, jo noraidot mēs uzņemamies smagu pienākumu – piedāvāt alternatīvu.

NAP2027 ir Latvijas ierēdniecības nopelns. Es ceru, ka atnāks laiki, kad mums būs vairākas attīstības vīzijas, no kurām mēs varēsim izvēlēties, – politisko partiju vīzijas, akadēmiskās sabiedrības vīzijas. Diemžēl vismaz pagadām šie laiki vēl nav atnākuši.

Es vēlos pateikt milzīgu paldies Pārresoru koordinācijas centram, īpaši Andrim Vilkam un Vladislavam Vesperam, par viņu profesionālo nostāju, par viņu korektumu, par viņu milzīgo pacietību.

Es gribu pateikt lielu paldies arī Ekonomikas ministrijai, Izglītības un zinātnes ministrijai, VARAM, Satiksmes ministrijai, Finanšu un citu ministriju ierēdņiem.

Īpaši pateicības vārdi premjera parlamentārajai sekretārei Evikai Siliņai. Es arī pateicos, protams, komisijas konsultantiem Gatim Liepiņam un Ilzei Bolšteinai.

Augsti godātie kolēģi, daži vārdi noslēgumam.

NAP2027 katrs var atrast gan par ko būt sajūsmā, gan pret ko iebilst un varbūt pat kategoriski iebilst, piemēram, skatoties uz vienu un to pašu NAP projektu, viens deputāts secināja, ka Rīgai ir paredzēts pārāk daudz, reģioniem – pārāk maz, otrs deputāts secināja, ka Rīgai paredzēts pārāk maz, reģioniem pārāk daudz. Viedokļi bieži ir bijuši ļoti diametrāli.

Es atkārtošu, kolēģi, ka šis Nacionālais attīstības plāns atspoguļo to, kas notiek mūsu sabiedrības prātos. Tas ir īsts sabiedrības spogulis. Ja mēs ar to neesam apmierināti, tad mums vajadzētu ar vēl lielāku enerģiju cīnīties par Latvijas cilvēku prātiem.

Augsti godātie kolēģi, Ilgtspējīgas attīstības komisijas vārdā un arī personīgi es aicinu jūs atbalstīt Nacionālo attīstības plānu, šo Saeimas lēmumu un atcerēties, ka darbs pie tā tikai sākas.

Aicinu jūs turpināt strādāt pie šīs stratēģijas pilnveidošanas un turpmākas īstenošanas.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Paldies ziņotājam.

Uzsākam debates.

Vārds Ministru prezidenta parlamentārajai sekretārei Evikai Siliņai. Lūdzu!

E. Siliņa (Ministru prezidenta parlamentārā sekretāre).

Labdien, godājamās dāmas, cienījamie kungi! Es lūdzu apvienot manu debatēšanas laiku ar papildlaiku. Es ceru, ka iebildumu nav un es varu runāt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu!

E. Siliņa. Labdien! Tātad Latvijā vidēja termiņa attīstības plānošanai ir septiņu gadu cikls. Šodien mēs esam nokļuvuši līdz tam posmam, kad ir jāpieņem plāns nākamajiem septiņiem gadiem. Nacionālais attīstības plāns ir kā mūsu valsts attīstības ceļa karte ar kompasu valsts reformu virzieniem un investīcijām attīstības šķēršļu novēršanai. Valdība ar šo nodod Saeimai apstiprināšanai jau trešo Nacionālo attīstības plānu.

21. gadsimta sākumā Latvija pilnvērtīgi atgriezās Eiropas valstu saimē un kļuva par NATO un Eiropas Savienības dalībvalsti. Šā gadsimta otrajā desmitgadē mēs panācām jaunu izaugsmi pēc ekonomiskās krīzes, sagaidījām neatkarīgās Latvijas simtgadi, tā noslēdzās patriotisma zīmē ar ievērojamu tautsaimniecības augšupeju un vairākām nozīmīgām reformām valsts pārvaldē. Tagad uz šā pamata ir pienācis laiks visaptverošām pārmaiņām, lai nodrošinātu tālredzīgu un stingru attīstības kursu mūsdienu dinamiskajā pasaulē.

Šā gada sākumā Covid-19 pandēmijas izraisītā krīze visā pasaulē ir nopietns pārbaudījums Latvijas sabiedrībai un valstij, taču redzam, ka tā nav mainījusi mūsu pamatvērtības un ilgtermiņa

mērķus. Eiropas Savienības un *OECD* dalībvalstis ir reaģējušas uz Covid-19 krīzi, ieviešot īstermiņa ekonomikas atbalsta programmas un instrumentus krīzes seku mazināšanai, tai skaitā stimulus ar ilgtermiņa ietekmi. Eiropas Savienības līmenī ilgtermiņa prioritātes fundamentāli nemainās, tai skaitā darbs ar daudzgadu budžetu. Mēs redzam, ka Covid-19 krīze ir pastiprinājusi nepieciešamību īstenot aktīvāku vidēja un ilgtermiņa politiku. NAP2027 ir ilgtermiņa dokuments, kas ietver arī īstermiņa risinājumus Covid-19 krīzes radīto seku novēršanai.

NAP2027 ir izstrādāts ar plašu sabiedrības līdzdalību, notikušas diskusijas visos Latvijas reģionos, iesaistījušies nozaru pārstāvji, eksperti, zinātnieki, sabiedriskās organizācijas, valsts pārvaldes un pašvaldību pārstāvji, uzņēmēji un politiķi. Diskusijās izkristalizējās, ka līdz 2027. gadam jāīsteno fundamentālas pārmaiņas četros virzienos – vienlīdzīgas tiesības, dzīves kvalitāte, zināšanu sabiedrība un atbildīga Latvija. Tāpēc fundamentālu pārmaiņu panākšanai NAP2027 izraudzītais vadmotīvs ir paradumu maiņa, ceļš uz attīstību. Tas ir ļoti trāpīgs. Es domāju, ka pēc Covid-19 daudz kas vairs nebūs kā agrāk. Covid-19 pieredze rāda: ir vieglāk mainīt paradumus, ja visi to darām kopā.

NAP2027 ietverto fundamentālo pārmaiņu virzienu īstenošana pamatota prioritātēs, rīcības virzienos un uzdevumos, kuri ir vērsti uz četru NAP2027 stratēģisko mērķu sasniegšanu, tādējādi tuvinot Latviju Ziemeļvalstu sabiedrības pārvaldības modelim. NAP2027 četri stratēģiskie mērķi ir produktivitāte un ienākumi, vienlīdzīgas iespējas, sociālā uzticēšanās un reģionālā attīstība, kuru Nacionālajā attīstības plānā uzdeva iekļaut Saeima. Šo mērķi... Tātad visi šie četri mērķi turpmāk valdībai būs galvenā mēraukla, izvēloties jebkuru rīcībpolitiku un investīciju virzienus valsts attīstībai.

Stratēģisko mērķu sasniegšanai NAP2027 ir noteiktas sešas prioritātes – stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki, zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei, uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība, kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība, kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei, un pēdējais ir vienota, droša un atvērta sabiedrība. NAP2027 sešās prioritātēs, kopumā 18 rīcības virzienos noteikto 123 uzdevumu īstenošana ir sasaistīta ar laika posmā no 2021. līdz 2027. gadam Latvijas attīstībai plānotajiem pieejamiem finanšu resursiem aptuveni 14,5 miljardu eiro kopapjomā.

Valdībā ir izvērtēts un izveidots indikatīvais investīciju pasākumu kopums ar 368 pasākumiem. Katram pasākumam noteikti atbildīgie un līdzatbildīgie tā īstenošanai. Vēlos uzsvērt, ka Nacionālā attīstības plāna finansēšanas kārtību nosaka Likums par budžetu un finanšu vadību. Tā ieviešana neizslēdz citu Ministru kabineta vai Saeimas noteikto mērķu finansējuma palielinājumu.

NAP2027 izvirza drosmīgus mērķus, kuri nav jāsasniedz tikai ar publisko finansējumu, bet jārada stimuli arī privātā kapitāla piesaistē. NAP2027 satur... ministrijas tālāk jau detalizē nozaru politiku pamatnostādnēs.

Finanšu ministrija sadarbībā ar ministrijām veido darbības programmas pamatu, investīciju virzienus, kas ir Latvijas pozīcija Eiropas Savienības daudzgadu budžeta nākamā perioda sarunās.

Arī turpmāk Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzībā nozīmīga loma būs Saeimai, jo valdība reizi divos gados pēc Nacionālā attīstības plāna pieņemšanas iesniegs Saeimai ziņojumu par NAP2027 un "Latvija2030" īstenošanu un valsts ilgtspējīgu attīstību. Tas dos iespēju procesa vidū politiķiem un ekspertiem izvērtēt virzību uz noteiktajiem mērķiem un nepieciešamības gadījumā lemt par papilduzdevumiem vai resursu pārdali.

Ministru prezidenta vārdā pateicos Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijai un tās deputātiem par rūpīgo darbu, izvērtējot NAP2027 mērķus, prioritātes, rīcības virzienus, īpaši Covid-19 vīrusa izraisītās ārkārtējās situācijas laikā turpinot darbu pie NAP2027 un sagatavojot Saeimas paziņojumu, kas pievienots šim plānam. Aicinu Saeimu atbalstīt Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies Siliņas kundzei.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Danielam Pavļutam. Lūdzu!

D. Pavļuts (AP!).

Paldies. Sveiki! Labdien, cienītā Saeimas priekšsēdētājas biedres kundze, kolēģes un kolēģi! Es ļoti labi atminos 2013. gadu, kad mēs strādājām pie Nacionālā attīstības plāna šim periodam – 2014.–2020. gadam.

Galvenais uzsvars toreiz, vēl arvien asi izjūtot 2008. gada finanšu krīzes sekas, bija uz ekonomikas mērķtiecīgu attīstību. Varbūt atminaties, toreiz mēs runājām par ekonomikas izrāvienu. Mana kā ekonomikas ministra atbilde uz šo uzstādījumu toreiz bija Nacionālā industriālā politika, kuras filozofija – par ieguldījumiem produktīvākā, lielākus ienākumus radošā ekonomikā, kā arī investīcijas modernā industriālā infrastruktūrā reģionos – toreiz kļuva par Nacionālā attīstības plāna pamatu ekonomikas attīstības jomā kopumā.

Nu jāsaka atklāti – ne visi mērķi ir izpildīti, ne visi projekti ir paveikti. Tomēr ekonomika šajā laika posmā ir būtiski augusi, auguši Latvijas cilvēku ienākumi un Latvijas valsts spēja nodrošināt labākus dzīves apstākļus saviem iedzīvotājiem. Diemžēl mēs vēl arvien atpaliekam. Par to mēs ik dienas dzirdam arī ziņās un zinām, ka kaimiņvalstis ekonomiskās attīstības ziņā ir aizgājušas mums priekšā.

Mēs zinām, ka mūsu rādītāji dažādās būtiskās jomās, piemēram, veselības aprūpes finansējuma ziņā, ir starp zemākajiem visā Eiropas Savienībā. Mēs lieliski apzināmies, ka nabadzībai ir pakļauti pārāk daudzi cilvēki, pārāk daudzi Latvijas iedzīvotāji, īpaši gados vecākie, ilgstoši slimojošie, invalīdi, vientuļie vecāki un daudzi, daudzi citi.

Šajā – nākamajā Nacionālā attīstības plāna – posmā mums beidzot ir jātuvojas tam solījumam, tai vīzijai, kuru jau sen esam daudzinājuši – par to, lai cilvēks būtu centrā. Mūsu uzdevums ir būvēt cilvēcīgu, taisnīgu, bet arī modernu valsti. Vēl septiņi gadi šim nolūkam nav maz, bet nav arī daudz. Es gribētu uzsvērt dažas Nacionālā attīstības plāna dokumentā iekļautās un, jāsaka, arī Saeimas lēmuma projekta piebildēs pieminētās prioritātes.

Kvalitatīva veselības aprūpe ir viens no būtiskākajiem Nacionālā attīstības plāna punktiem, to spilgti redzējām Covid-19 krīzē. Mediķi par mums cīnījās pirmajās frontes līnijās. Tagad mums visiem kopā jācīnās par viņiem. Šī brīža situācija nav iepriecinoša. Mediķu trūkuma dēļ sasirgušajiem nākas gaidīt rindās, cieš pakalpojumu kvalitāte. Visi mēs zinām, ka ārstu skaits Latvijā ir zem Eiropas Savienības vidējā rādītāja, bet māsu skaits ir trešais zemākais Eiropas Savienībā. Sistēma ir novārdzināta. Grūti iedomāties, kādu spēku tai prasīja krīze un, par spīti visam, veiksmīgā stāšanās tai pretim.

Ja vēlamies, lai Latvijā tiešām, kā paredz NAP, kļūtu vieglāk būt veselam, mums ir būtiski jāpalielina finansējums veselības aprūpei turpmāk katru gadu, un tikai tad Nacionālā attīstības plāna centrā būs cilvēks un viņa dzīves kvalitāte.

Lai vecākiem, kas audzina bērnus ar īpašām vajadzībām, nebūtu jāpamet Latvija, lai uzņemšanas nodaļās nebūtu vairāk pacientu, nekā spējam palīdzēt, un – galu galā – lai mēs būtu gatavi iespējamam otrajam Covid-19 vilnim.

Kvalitatīva, efektīva un attīstīta izglītības sistēma ir zinošas sabiedrības pamatā, tāpēc atbalstām reformas augstākajā izglītībā un rūpēsimies, lai tās būtu gudras un uz izcilību vērstas.

NAP raksta arī par iekļaujošu sabiedrību, kas ietver gan izglītību un empātijas veidošanu jaunajā paaudzē, gan vairo iecietību pret dažādo Latvijas sabiedrībā kopumā. Starp NAP uzstādījumiem un "Attīstībai/Par!" aizstāvētajām vērtībām šeit liekama vienādības zīme.

Par zaļo un digitālo ekonomikas izrāvienu.

Par jaunu e-pārvaldību un naudas novirzīšanu veiksmīga e-risinājuma virzienā es runāju jau Covid-19 krīzes sākumā.

Vienu no digitālās renesanses piemēriem redzam šeit un tagad, šobrīd, kad tiekamies *e-Saeimas* formātā.

Tāpat ne tikai Eiropas līmenī, bet arī Latvijā ir jāuzņem konkrēts kurss ekonomiskās izaugsmes stimulēšanai, kas balstās klimata neitralitātē un zaļā izaugsmē.

NAP paredz virkni būtisku atbalsta mehānismu arī citām prioritātēm – tiesiskumam, pilsoniskajai sabiedrībai, medijpratībai, brīvprātīgo darbam, kultūrai, sportam un vēl, un vēl, un vēl.

Covid-19 pandēmija jau pēc NAP dokumentu izstrādes kalpo par skarbu norādi un atgādinājumu, cik svarīgi mums ir rūpēties par pašu būtiskāko, par iedzīvotāju sociālo aizsargātību, par taisnīgāku nodokļu sistēmu, kas nodrošina sociālās garantijas visiem Latvijas iedzīvotājiem, par lielākām, stiprākām un palīdzēt spējīgākām pašvaldībām, par pienācīgu atlīdzību veselības aprūpes profesionāļiem un skolotājiem, par pieejamiem un ērtiem digitālajiem pakalpojumiem.

Pandēmija mums atgādina, ka NAP2027 minētais sakņojas reālās vajadzībās un problēmās *(Nav saklausāms.)*...

Sēdes vadītāja. Runas laiks beidzies. Paldies, Pavļuta kungs.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Jānim Butānam.

J. Butāns (JK).

Labdien, cienītie kolēģi! Arī es kā Saeimas deputāts un Satiksmes ministrijas pārstāvis piedalījos NAP izstrādē un labi zinu, cik tas nav vienkārši – ne izstrādāt, ne pēc tam īstenot šo plānu, jo arī iepriekšējā... šajā periodā kā ierēdnis esmu piedalījies iepriekšējā Nacionālā attīstības plāna īstenošanā dzīvē. Līdz ar to gribu pateikt paldies visiem, kas bija iesaistīti sagatavošanā, izstrādē un piedalījās ar savu viedokli un idejām šī Nacionālā attīstības plāna izstrādē.

Tomēr, kā jau minēju, kā Saeimas deputāts un Satiksmes ministrijas pārstāvis es vairāk pārstāvu tieši satiksmes nozares intereses un šajā gadījumā vēlos uzsvērt, ka, pārņemot Satiksmes ministriju mūsu politiskajā kontrolē, mēs nācām ar citādāku politiku, nekā tā bija līdz šim, vērstu tieši uz cilvēka vajadzībām, uz cilvēka kā indivīda un cilvēku mobilitātes paradumu maiņu.

Respektīvi, mūsu jaunā politika paredzēja dzelzceļu veidot kā satiksmes mugurkaulu ar pārējo... pārējiem satiksmes veidiem pakārtotiem dzelzceļiem, vai tas būtu velo, vai tie būtu gājēji vai auto un autobusi.

Apkopojot kopējo ideju apjomu un kopējās vajadzības, konstatējām, ka Nacionālajā attīstības plānā visas vajadzības iekļaut nevarēs, un rezultātā indikatīvajā finanšu plānā tika iekļauta tikai desmitā daļa no kopējā vajadzību apjoma.

Skaidrs, ka šajā gadījumā, ja runā par finansējumu, tas nebūs pietiekams nevienam, tomēr Nacionālais attīstības plāns skaidri parāda vīziju par to, kādu mēs redzam satiksmes nozari turpmāk nākotnē.

Pirmo reizi tiek runāts par stacijām kā multimodāliem transporta mezgliem, par veloceļu programmām un par straujāku digitalizāciju. Turpinās darbs pie autoceļu sakārtošanas pieejamā budžeta iespēju robežās. Tāpēc ceru, ka šis plāns tiks apstiprināts un iespēju robežās mēs varēsim ķerties pie straujākas tā īstenošanas dzīvē. Un šis plāns, es ceru, nebūs vienīgais atbalsta punkts, bet arī pārējie... ķersies tieši šīs politikas īstenošanai gan pašvaldības, gan arī no citu fondu un uzņēmēju skatpunkta... jaunās satiksmes un nozares politikas īstenošanā.

Paldies. Aicinu atbalstīt. Un paldies vēlreiz.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrim Kazinovskim. Lūdzu!

A. Kazinovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labdien, cienījamie kolēģi! Ir tā, ka esmu darbojies šajā Ilgtspējīgas attīstības komisijā un vairāk vai mazāk man šī informācija ir bijusi zināma un pieejama.

Latvijā ir viena ļoti hroniska slimība, tā ir reģionu dažāda attīstība, atpalicība. Faktiski jauns Nacionālais attīstības plāns, kas septiņu gadu garumā nākotnē noteiks mūsu valsts tālāko attīstību, būtu bijis šajā gadījumā… jāatrisina šī problēma, kas saistās ar nevienmērīgo attīstību, jo, papētot datus, ka ir valstis, kur ir, protams, teritorijas ar dažādiem attīstības rādītājiem, indeksiem, un ir dažādas šīs disproporcijas... Tomēr Latvijā pastāv pārāk liela disproporcija teritorijas attīstības rādītājos. Un tā ir daudz lielāka nekā citās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Faktiski Latvija ir trešajā vietā pēc reģionālā iekšzemes kopprodukta starp Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas valstīm. Saeima iepriekš pieņēma lēmumu, ka ceturtais stratēģiskais mērķis šajā plānā būs reģionālā attīstība. Un, piedaloties komisijā, es vienmēr mēģināju uzsvērt, mēģināju izprast, vai šis mērķis tiks atspoguļots NAP. Diemžēl man ir secinājums, ka tas nav pietiekami izdarīts.

Es varbūt mēģināšu tomēr atgādināt, ka reģioni... analizējot pēc IKP uz vienu iedzīvotāju, atpaliek no Rīgas un arī Rīgas plānošanas reģiona trīs četras reizes. Ja, piemēram, salīdzina Latgales plānošanas reģiona IKP uz vienu iedzīvotāju, kāds bija 2015. gadā, tas aptuveni atbilst Rīgas plānošanas reģiona IKP uz vienu iedzīvotāju 2004. gadā... kāds tas bija Rīgas plānošanas reģionā. Tas nozīmē – atpalicība ir 11 gadi. Nu bija šī hroniskā slimība – atpalicība starp reģioniem... jārealizē nākamajos septiņos gados.

Mēs visi cerējām un ceram joprojām uz jauno administratīvi teritoriālo reformu, kas ieviesīs, cerams, pozitīvas pārmaiņas, bet tomēr reformas rezultātā administratīvie reģioni netika izveidoti.

Un, ja nav šo administratīvo reģionu, faktiski izzūd arī iespēja veikt šo izlīdzināšanu.

Tika pieminēts, ka mēs līdzināmies Ziemeļvalstu modelim. Bet es gribu tomēr atgādināt, ka Ziemeļvalstīs ir šie administratīvie reģioni, kuru Latvijā šobrīd pagaidām nav. Es tomēr ceru, ka jaunās... it īpaši... partijas, jaunie politiķi tomēr ņems vērā, ka Latvijas kopējā attīstība, sekmīga attīstība nu nav iespējama bez reģionālās politikas attiecīgā līmenī, bez finansējuma. Un jāatceras likumsakarība: jo zemāks ir IKP kādā reģionā vai kādā vietā, jo lielāks ir iedzīvotāju skaita samazinājums. Un tas tiešām par to liecina, salīdzinot Latgales, Vidzemes, Zemgales, Kurzemes un Rīgas reģionus. Nu tad ko mēs gribam panākt? Ja mēs neatbalstām šos reģionus, tas iedzīvotāju skaits vēl vairāk samazināsies.

Un nākamais faktors ir, kā es jau kādreiz pieminēju, arī zemes īpašumu, meža īpašumu nonākšana nepilsoņu, ārzemnieku rokās, it sevišķi pierobežā. Tas rada bažas arī...

Sēdes vadītāja. Kazinovska kungs, paldies. Paldies.

A. Kazinovskis. Jā...

Sēdes vadītāja. Jūsu debašu laiks ir beidzies, paldies.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai. Lūdzu!

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Labdien, godātie Saeimas kolēģi! Es sākotnēji vēlos pateikt paldies gan PKC, gan visiem ierēdņiem, gan arī Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijai par ieguldīto darbu NAP sagatavošanā. Manuprāt, ir tapis tāds ļoti visaptverošs dokuments, kur viss, ko vien var iedomāties, pamatā ir iekļauts. Bet es tomēr vēlos trīs būtiskus akcentus arī no savas puses uzsvērt, kur, manuprāt, būtu nepieciešams rūpīgāks darbs un arī lielāka piedomāšana, NAP īstenojot.

Pirmais ir jau pieminētais Saeimas lēmums, kur tika uzdots iekļaut NAP reģionālo attīstību, lai tā būtu līdzsvarota, policentriska, neveidojot nomaļu efektu un ekonomisko atpalicību un saglabājot arī kultūrvēsturiskās īpatnības reģionos. Šī ir viena no četrām prioritātēm, kur es redzu, ka patiesībā NAP ir salīdzinoši vāji... nevis atspoguļoti, bet salīdzinoši mazas ir ambīcijas šajā jomā. Un es minēšu tikai dažus faktus, kas par to liecina.

Pats NAP jau sākotnēji nosaka, ka... Satversmes 91. pants nosaka, ka ir jānodrošina valstij vienādas tiesības visiem, bet vienlaikus norāda, ka tās joprojām ir atšķirīgas atkarībā no tā, vai cilvēks dzīvo Rīgā vai kādā citā Latvijas pilsētā, laukos vai arī ārvalstīs. Un diemžēl NAP paredzētie pasākumi arī šo situāciju nemainīs 2030. gadā.

Viens no būtiskākajiem mērķiem, ko ir plānots panākt, ir palielināt IKP uz iedzīvotāju. Jā, un to var darīt dažādi, to var tiešām nodrošināt, palielinot produktivitāti, palielinot ekonomisko attīstību vai samazinot iedzīvotāju skaitu. Un, ja mēs skatāmies, kādas ir tendences šobrīd un arī ko paredz NAP, tad diemžēl izskatās, ka tomēr mūsu valsts attīstības perspektīva ir plāns B – palielināt IKP uz iedzīvotāju skaitu, ņemot vērā iedzīvotāju skaita samazināšanos. Kāpēc es to saku? Tādēļ, ka vēl nesen pieņemtā administratīvi teritoriālā reforma liecināja par to, ka pēc robežu pārbīdīšanas nav skaidra redzējuma, kā ekonomisko aktivitāti šajās jaunajās administratīvi teritoriālajās

vienībās stiprināt. Pētījumi, ko piedāvāja arī pati ministrija, liecināja par to, ka arī pēc 10 gadiem mēs vairumā šo teritoriju redzēsim vēl būtisku iedzīvotāju skaita samazināšanos – pat par apmēram 10 procentiem vidēji.

NAP arī nepiedāvā skaidru redzējumu, kā tad atgriezt tos tautiešus, kas šobrīd ir ārvalstīs, un to rāda arī indikatīvie mērķi. Ja NAP... plāns ir šo septiņu gadu periodā atgriezt Latvijā tikai apmēram 1200 iedzīvotāju, tad kur būs tie cilvēki, kas mums nodrošinās to ekonomisko aktivitāti? Iedzīvotāju skaits un tā kritums būs, turpināsies reģionos. Un diemžēl uz to... uz tādu milzīgu devumu ekonomikai... ar to nevar šajā ziņā rēķināties. Mēs redzam, ka arī šībrīža reģionālā reforma nav piedāvājusi būtisku attīstības programmu reģioniem. Arī NAP to nepiedāvā, lai gan līdzsvarota reģionālā attīstība ir viena no četrām prioritātēm. Klāt pievienotajā finansējuma aplēšu tabulā mēs redzam, ka līdzsvarotai reģionālajai attīstībai paredzēti vien nedaudz vairāk kā 800 miljoni eiro no parlamentārās sekretāres kundzes minētā 41 miljarda kopumā valsts attīstībai paredzētā finansējuma.

Otra tēze, ko es vēlos teikt, – ir redzams, ka par NAP ir notikušas plašas diskusijas, bet, manuprāt, nepietiekamas strukturālo reformu kontekstā. Kas arī, var redzēt, neatspoguļojas pašā NAP. Nu, piemēram, kāds ir plāns darbaspēka nodrošināšanai? Ko mēs darām ar tādiem sensitīviem jautājumiem kā darbaspēka migrācija? Diskusija nav bijusi pietiekami atklāta, un nav arī redzams politikas piedāvājums šajā dokumentā.

Nevienlīdzības mazināšanai – kādai ir jābūt nodokļu un sociālās palīdzības politikai, arī to mēs neredzam šajā dokumentā.

Izglītībai, veselības aprūpei... Jā, mēs saprotam, ka finansējums ir nepieciešams, bet tas, ko es domāju... Arī krīze mums ir mācījusi, ka varas un pārvaldības centralizācija nenozīmē labāku pakalpojumu nodrošināšanu. Dažkārt var redzēt, ka mazākas vienības ir spējīgākas ātrāk un dinamiskāk pielāgoties. Un pakalpojumu tīkla nodrošināšanai ir jābūt tādai pašai nozīmei. Tas arī šobrīd neatspoguļojas NAP.

Visbeidzot – piemērs. Valdībai ir jābūt ar savu piemēru tai, kura tiešām motivē būt atbildīgu pilsoņu valstij. Un, piemēram, tādi projekti kā koncertzāles būvniecība, kur nevis tiek pieņemts racionāls lēmums... bez loģiska pamatojuma... neveicinās...

Sēdes vadītāja. Paldies. Paldies.

Vārds deputātei Inesei Ikstenai. Lūdzu!

I. Ikstena (AP!).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Augsti godātie deputāti! Savā uzrunā vēlos vērst jūsu uzmanību uz... Nacionālajā attīstības plānā, kurā ir paredzētas galvenās prioritātes un mērķi valsts turpmākajai attīstībai septiņu gadu periodā, virzoties uz tautsaimniecības atjaunošanu, prioritātei "Vienota, droša un atvērta sabiedrība" ir iekļauts rīcības virziens "Saliedētība".

Demokrātiskā valstī valsts vara pieder tautai, to nosaka arī Latvijas Republikas Satversmes 2. pants. Tas nozīmē, ka pilsoņi ir atbildīgi par valsti un tādējādi arī par savas dzīves kvalitātes celšanu un pilnvērtīgu attīstību. Covid-19 pandēmijas laiks mums pierādīja, cik ļoti Latvijas cilvēki ir gatavi būt aktīvi, atbalstīt viens otru un brīvprātīgi iesaistīties dažādās aktivitātēs.

Uzskatu, ka ir kritiski svarīgi stiprināt šādu rīcību. Sabiedrības saliedētības stiprināšanā vēlos izcelt, pirmkārt, nepieciešamību atbalstīt pilsonisko iniciatīvu un brīvprātīgā darba organizācijas.

Tam nākamajā plānošanas periodā Nacionālajā attīstības plānā ir paredzēti vairāki uzdevumi, kā arī iekļauti tādi mērķu indikatori kā iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās, iedzīvotāju uzticēšanās nevalstiskajām organizācijām, iedzīvotāju savstarpējais atbalsts.

Otrkārt, mums ir nepieciešams risināt jautājumu par līdzvērtīgos principos veidotu pilsonisko un sociālo dialogu visos lēmumu pieņemšanas posmos. Tā rezultātā stiprināsim demokrātiju, kāps iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās un uzticēšanās savai valstij.

Esmu gandarīta, ka šo jautājumu deputāti atbalstīja un iekļāva arī Saeimas lēmuma projektā "Par Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam (NAP2027)", kuru apstiprināsim šodien.

Noslēdzot savu uzrunu, augsti novērtēju pilsoniskās sabiedrības un privātā sektora apņēmību un izlēmīgo rīcību, nesavtīgi sniedzot atbalstu citiem iedzīvotājiem, pašvaldībām un valstij, kad tas bija visvairāk nepieciešams, – Covid-19 krīzes sākumposmā. Tāpēc šodien no Saeimas tribīnes saku lielu, lielu paldies visiem brīvprātīgajiem un organizācijām. Jūsu darbs ir nenovērtējams un ļoti vajadzīgs. Tāpat vēlos teikt paldies arī Pārresoru koordinācijas centram un citiem darbiniekiem, kuri palīdzēja izstrādāt šo plānu. Aicinu atbalstīt Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam un arī Saeimas lēmuma projektu. Paldies!

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Mārtiņam Šteinam. Lūdzu!

M. Šteins (AP!).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētājas biedres kundze un Saeimas priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Kolēģes! Sēdes skatītāji un klausītāji! Šodien, lemjot par Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam, vēlos pateikties plāna izstrādātājiem un iesaistītajiem, kā arī uzsvērt vērtīgas lietas, kas tajā iekļautas, un izteikt atbalstu šim Saeimas lēmuma projektam.

Mēs Latvijā esam izvēlējušies šo plānu gatavot ļoti apjomīgu. Ceru, ka tā būs arī... Un ceru, ka tā būs arī ar šī plāna aktivitātēm, atbalstot tās... ka līdz šim lielākā daļa aktivitāšu ir īstenojušās. Šajā plānā ir daudz labu lietu Latvijas attīstībai, kuras kolēģi jau minēja. Es daudz neatkārtošos, bet uzsvēršu dažas lietas.

Es novērtēju atbildīgās komisijas lemto par to, ka Saeima atzinīgi novērtēja pilsoniskās sabiedrības un privātā sektora apņēmību un izlēmīgu rīcību, nesavtīgi sniedzot atbalstu Covid-19 krīzes laikā, un pievienojos tam, ka pēckrīzes periodā šī savstarpējā institūciju sadarbības spēja ir jāstiprina ar atbalsta programmām pilsoniskās sabiedrības stiprināšanai un brīvprātīgā darba veicināšanai. Es arī novērtēju, ka Nacionālajā attīstības plānā ir iekļautas aktivitātes – un tās ir diezgan daudz – pilsoniskās sabiedrības stiprināšanai, biedrību un nodibinājumu atbalstīšanai. NVO kā līdzatbildīgi partneri iekļauti daudzu – daudzu desmitu – mērķu sasniegšanā, kas nozīmē, ka sadarbība valstij ar NVO sektoru ir jāstiprina un jāattīsta.

Plānā minēts, ka saliedētība palielina cilvēku rīcībā esošos resursus. Palīdzot citiem, dots devējam atdodas. Saliedētība ne vienmēr notiek spontāni un dabiski, svarīgas ir pašorganizācijas un sadarbības prasmes un pieredze. Tāpēc ļoti svarīgi, ka valsts rada mehānismus prasmju attīstībai visām vecuma grupām, īpaši tām, kurām prasmes ir zemas. Šo plānu apstiprinot, valsts apņemas paplašināt un stiprināt darba ar jaunatni nozīmi, veicinot efektīvu pāreju no bērna uz pieaugušā statusu.

Es aicinu Izglītības un zinātnes ministriju, kas ir par jaunatnes jomu atbildīgā ministrija, jaunatnes politikai un politikas īstenošanas programmām piešķirt lielāku prioritāti. Es noteikti atbalstīšu visus ministrijas centienus rast papildu finansējumu jaunatnes politikas īstenošanai, centienus uzlabot programmu kvalitāti un atbalstīt mazas un lielas jaunatnes organizācijas. Ļoti svarīgi raudzīties, lai jaunajos novados, kas veidosies 2021. gadā, vietējās jaunatnes politika īstenojas ar jaunu jaudu un jaunām iniciatīvām.

Tikai kopīgiem spēkiem mēs varēsim risināt šajā plānā minēto problēmu, ka jauniešiem Latvijā kopumā trūkst pilsoniskās līdzdalības prasmes un jauniešu līdzdalība dažādās formās, piemēram, dalība nevalstiskajās organizācijās, partijās, arī vides sakopšanā... Tā ir zemākā Baltijas... starp Baltijas valstīm. Apstiprinot šo plānu, valsts apņemas ne tikai paplašināt sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdalības prasmes, bet arī apņemas atbalstīt valsts "NVO fondu".

Arī drošības kontekstā plānā minēts, ka drošības stiprināšanai nozīmīga ir gan cilvēku iniciatīva, gan indivīdu, ģimenes, vietējo uzņēmēju, vietējo kopienu, NVO, pašvaldību, valsts un starptautisko organizāciju koordinēta rīcība.

Šeit vēlos minēt, ka ļoti svarīgi, ka sadarbība starp dažādām sabiedrības grupām un valsti tiek īstenota ar konkrētiem mehānismiem, programmām, nevis vispārīgām tēzēm plānā vai likumos, gaidot, ka kāds kādreiz rīkosies.

Tikai ar konkrētām valsts atbalsta programmām mēs varam risināt šajā plānā minēto problēmu, ka Latvijā cilvēki ir mazaktīvi pilsoniskajā līdzdalībā, salīdzinot ar tādām valstīm kā Zviedrija, Somija, Vācija vai Īrija.

Latvijas Pilsoniskās alianses 2017. gada pilsoniskās sabiedrības monitoringa dati liecina, ka samazinās iedzīvotāju iesaistīšanās tradicionālajās pilsoniskās līdzdalības formās. Tāpēc mums Latvijā ir ļoti svarīgi stiprināt un atbalstīt tos līdzdalības instrumentus, kas ir efektīvi, un tie jāattīsta un jāatbalsta, piemēram, jāstiprina Saeimas un NVO sadarbības formāti, Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padome, jāizvērtē pašvaldību līdzdalības platformas, kā arī tādi rīki kā *ManaBalss.lv* un citi.

Jau skolas posmā jāattīsta pilsoniskās līdzdalības rīki un jāuzlabo skolēnu pašpārvalžu darbs, kas ir atspēriens skolēniem un jauniešiem, lai viņi turpinātu būt aktīvi arī studiju laikā un vēlāk pieauguša cilvēka ikdienā.

Tāpat arī es vēršu uzmanību, ka ļoti svarīgi, ka plānā ir minēts... Vajadzētu būt vienlīdzībai starp sociālo dialogu un pilsonisko dialogu, un plānā ir minēti spēcināšanai dažādi pasākumi sociālajam dialogam vairāk nekā pilsoniskajam dialogam. Šī attieksme būtu jāmaina.

Noslēgumā es arī vēlos teikt tikai paldies vārdus Pārresoru koordinācijas centram un visiem, kas iesaistījās un līdzdarbojās apspriešanā. Lai mums izdodas šo dokumentu iedzīvināt kvalitatīvi ikdienas dzīvē!

Aicinu atbalstīt šo lēmumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Igoram Pimenovam. Lūdzu!

I. Pimenovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Šim čakli izstrādātajam dokumentam ir nopietns, bet liktenīgs... gan liktenīgs trūkums. Šis dokuments saucas par lēmuma projektu, nevis par likumprojektu, un tāpēc rodas jautājums, vai plāna tabulās norādītajām atbildīgajām institūcijām šis plāns ir saistošs? Jo, klasificējot Nacionālo attīstības plānu par lēmuma projektu, mēs uzreiz to padarām par vīziju, nevis par plānu. Ļoti skaisti aprakstīta vīzija ar noteiktiem mērķiem un uzdevumiem. Saistībā ar to, ka tā būs tikai vīzija, šis dokuments kļūst uzreiz par budžeta padēlu, nevis par patstāvīgu dokumentu, kurš noteiktu mūsu ekonomikas un sabiedrības attīstību. Es uzsveru – kamēr plāns būs pakļauts budžetam, nevis otrādi, plāns paliks tikai vīzija.

Kas būtu jādara, lai plāns patiešām kļūtu par tādu dokumentu, uz kuru varētu paļauties ekonomikas attīstībā? Esmu pārliecināts, ka nevajag būt budžeta politikai, mums jābūt ekonomikas attīstības politikai valstī, kuru budžets nodrošinātu ar attiecīgu finansējumu. Kārtējā gada pirmajā pusē ir jāpieņem plāns, kurš pēc tam, jau otrajā pusgadā, noteiktu gan mūsu gadskārtējo budžetu, gan arī vidēja termiņa plānu un budžetu. Ja šāda kārtība tiktu īstenota, par galveno mēnesi mūsu, Saeimas, darba kalendārā kļūtu, piemēram, aprīlis, nevis novembris, kā tas notiek patlaban. Tikai tajā gadījumā mēs būtu pārliecināti, ka mūsu plāni ir tiešām nodrošināti un būs izpildāmi.

Runa nav par vecākajai paaudzei labi pazīstamo valsts plāna institūcijas atjaunošanu, runa ir par apzinātas proporcionalitātes nodrošināšanu mūsu ekonomikas attīstībā. Tikmēr patlaban likuma statuss mums ir gadskārtējam budžetam. Un tam ir pavisam citas prioritātes, nevis attīstība, proti, aizliegums vispārējās valdības budžeta strukturālo bilanci ietvara likuma projekta katrā perioda gadā noteikt mazāku par mīnus 0,5 procentiem no attiecīgā gada iekšzemes kopprodukta. Un Covid-19 seku pārvarēšanai fiskālo ierobežojumu atcelšana uz laiku ilgtermiņā nemaina šo noteikto kārtību. Diemžēl.

Ar šādu attīstības paradigmu Nacionālais attīstības plāns nenovēršami paliks par labu ieceru deklarāciju. Un nelolosim ilūzijas.

Paldies visiem, kas manī klausījās.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Godātie kolēģi! Tuvojas laiks pārtraukumam.

Es gribu jums nolasīt iesniegumu, ko Prezidijs ir saņēmis no deputātiem Marijas Golubevas, Daces Bluķes, Mārtiņa Šteina, Kristas Baumanes un Andra Skrides par to, ka šā gada 2. jūlija sēdes darba kārtību izskatīt ar pārtraukumu no pulksten 13.30 līdz 14.00 un tad atsākt sēdi tātad no pulksten 14.00.

Lai mēs vienotos par šo iesniegumu, es lūdzu aktivizēt... "Par procedūru", jo mums ir jānobalso par šo deputātu iesniegumu. Lūdzu aktivizēt procedūras sadaļu!

Lūdzu, balsosim par deputātu priekšlikumu šā gada... sēdi turpināt no pulksten 14.00... tātad izsludināt pusstundas pārtraukumu. Lūdzu, balsosim! Par – 69, pret – 2, atturas – nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

Atgriežamies pulksten 14.00 un turpināsim debates.

Paldies.

Lūdzu deputātu reģistrācijas režīmu! Reģistrācija veiksmīgi ir notikusi. Paldies.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā – lēmuma projekts "Par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam (NAP2027)".

Turpinām debates.

Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J. Dombrava (NA).

Godātie kolēģi... Godātie kolēģi! Piedalījos Nacionālā attīstības plāna izstrādē un varu teikt, ka šis process nebija viegls, jo katra ministrija, katra nozare, biedrība un partija vēlējās, lai Nacionālajā attīstības plānā būtu ietvertas viņu prioritātes un lai tās būtu iespējami labi atspoguļotas.

Kopumā esmu apmierināts ar rezultātu. Manuprāt, mums labi izdevās ieklausīties dažādajos viedokļos un atspoguļot šīs prioritātes. Jautājums ir – cik lielā mērā mums izdosies šīs prioritātes jeb labo darbu sarakstu ieviest dzīvē ierobežotu resursu apstākļos? Bet es ceru, ka turpmākajos gados arī valstij izdosies pieturēties pie šī izstrādātā Nacionālā attīstības plāna.

Apstākļos, kad bija jārod kopsaucēji, Nacionālajai apvienībai izdevās šajā Nacionālajā attīstības plānā iestrādāt virkni savas programmas prioritāšu un no teksta izslēgt ārā virkni lietu, kuras nonāk pretrunā ar mūsu programmu.

Nacionālajā attīstības plānā ir paredzēts nostiprināt latviešu valodas lomu un veicināt mūsu kultūras attīstību, izslēgti pasākumi, kuri lobētu jaunu imigrāciju, paredzēts atbalsts, lai veicinātu mūsu tautas ataudzi, mazinātu nabadzību ģimenēs ar bērniem un veicinātu bērnudārzu pieejamību. Ir paredzēts veidot daudz veselīgāku sabiedrību, mazinot alkohola un smēķēšanas atkarības, ir paredzēts nostiprināt mūsu valsts drošību. Paredzēts arī risināt virkni praktisku problēmu, piemēram, mājokļa pieejamības problēmu, gan attīstot esošās pirmā mājokļa atbalsta programmas, gan paredzot mājokļu modernizāciju mazāk turīgām ģimenēm, kuras 21. gadsimtā ir spiestas dzīvot bez siltā ūdens vai kanalizācijas savos mājokļos. Paredzēts vienkāršot būvniecības procedūras dzīvojamo māju būvniecībai un renovācijai. Paredzēts ekonomikas stimulēšanai izmantot digitālās tehnoloģijas, gan efektīvi izmantojot mūsu zemes resursus, gan attīstot radošās industrijas.

Vēlos teikt paldies saviem kolēģiem Imantam Parādniekam, Jānim Iesalniekam, Edvīnam Šnorem, Kasparam Gerhardam un citiem, kuri aktīvi līdzdarbojas dažādās tematiskajās grupās, lai visi... visu kopējiem spēkiem mēs varētu panākt šo rezultātu.

Aicinu šodien atbalstīt Nacionālo attīstības plānu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Regīnai Ločmelei-Luņovai.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Protams, ir apsveicams, ka ir izstrādāts Nacionālais attīstības plāns, bet, klausoties debates, man dažas runas atgādināja PSKP kongresus, kur mīļākie un populārākie vārdi bija kaut ko "paplašināt" un "padziļināt".

Gribētu pievērst jūsu uzmanību dažiem šī NAP aspektiem, kuri, manuprāt, neatspoguļo valsts sociālās politikas prioritātes. Proti, jebkura vīzija ir laba un apsveicama lieta, tomēr plāns, ja to sauc par plānu, ir zināma veida projekts, kurš paredz un nosaka šī plāna mērķu sasniegšanas ceļus.

Runājot par to, vai šis plāns būs izpildāms un efektīvs, vajadzēja paskatīties uz mūsu iepriekšējā Nacionālā attīstības plāna izpildes proporciju. Nepiekritīšu "Attīstībai/Par!" deputātam, kurš teica, ka iepriekšējais plāns tika izpildīts. Nē, paši Pārresoru koordinācijas centra pārstāvji, uzstājoties mūsu komisijā, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā, atzina, ka daži no iepriekšējā NAP punktiem netika izpildīti vispār un ir tādi, kuru izpilde robežojas kaut kur līdz 10–12 procentiem. Tas ir pirmais.

Otrais. Ja mēs runājam par iedzīvotāju labklājību un sociālo atbalstu, jā, ir zināma vīzija par labklājību Nacionālajā attīstības plānā, bet, ja mēs runājam par nabadzības riska indeksu ģimenēm, kurās bērnus audzina viens pieaugušais... Paskatāmies NAP tabulā, un – kādi tur ir ierakstīti cipari?

Tātad saskaņā ar Nacionālo attīstības plānu 10 gadu laikā mēs šo nabadzības riska indeksu ģimenēm, kurās bērnus audzina viens pieaugušais, plānojam pazemināt no tagadējiem 26,2 līdz 24,5 procentiem, tātad 10 gadu laikā mēs plānojam samazināt nabadzības risku ģimenēm ar vienu vecāku un ar... kur ir bērni, par 1,7 procentpunktiem. Desmit gadu laikā par 1,7 procentpunktiem!

Labi, paskatīsimies uz to pašu plānu samazināt nabadzības riska indeksu mājsaimniecībām, ko veido divi pieaugušie un trīs un vairāk apgādībā esošie bērni. Desmit gadu laikā mēs plānojam to samazināt par 4,7 procentpunktiem – no 16,7 līdz 12 procentiem. Tas nozīmē, ka pēc 10 gadiem mēs joprojām saskarsimies ar to – ja būs izpildīts šis plāns –, ka vismaz 12 procenti no daudzbērnu ģimenēm dzīvos uz nabadzības sliekšņa.

Nākamais. Šajā plānā ir arī cipari, kuri izskatās fantastiski, no fantastikas jomas. Piemēram, sadaļā "Bērnu īpatsvars, kuri dzīvo kopā ar abiem vecākiem"... Saskaņā ar NAP mēs plānojam 10 gadu laikā palielināt tādu ģimeņu īpatsvaru no 70 līdz 78 procentiem bez nekādiem paskaidrojumiem. Pasakiet man, lūdzu, kādā veidā mēs par astoņiem procentpunktiem palielināsim ģimeņu īpatsvaru, kur bērnus audzina divi vecāki, nevis viens... Kādā veidā? Nu, man pagaidām tas ir tikai jautājums bez atbildes.

Nākamais. Ja mēs runājām par pensionāru labklājību un to nabadzības risku. Aile "Nabadzības riska indekss pensionāriem vecumā 65+ gadi". Mēs plānojam to pazemināt tikai par 1,7 procentpunktiem! Un pie tā visa tas ir NAP ierakstīts tikai kā uzdevums, nevis prioritāte.

Ja mēs paskatāmies uz Satversmes tiesas lēmumu... pēdējo par GMI, par to, ka 64 eiro neatbilst Satversmei, NAP neatbilst Satversmei sadaļā par nabadzības riska samazināšanu un iedzīvotāju labklājību.

Paldies. Es saprotu, mans laiks ir beidzies. Vai es varu savienot vēl?

Sēdes vadītāja. Jūs varat apvienot arī abus runas laikus.

R. Ločmele-Luņova. ... un paturpināt. Varu?

Tātad NAP ir ierakstīts, ka "nabadzības un ienākumu nevienlīdzības mazināšana, tai skaitā ieviešot minimālo ienākuma līmeni, ir viens no lielākajiem izaicinājumiem plānošanas periodā". Vēlreiz gribu akcentēt – NAP ir ierakstīts, ka tas ir tikai izaicinājums un tas nav starp prioritātēm. Tas ir pirmais.

Otrais. Pastāstiet man, lūdzu, ko nozīmē, ka mums ir jāievieš minimālais ienākuma līmenis? Kur palika normāla Labklājības ministrijas terminoloģija? GMI – garantētais minimālais ienākums, kas tagad mūsu, Saeimas, un pašreizējās valdības galvenais izaicinājums būs, sākot jau ar septembri. Tad saskaņā ar Satversmes tiesas lēmumu zaudē spēku MK noteikumi, kuri nosaka, ka GMI apmērs ir 64 eiro.

Vēl plānā ir ierakstīts, ka mēs plānojam 10 gadu laikā pazemināt... samazināt Džini koeficientu no 35,6 līdz 30 procentiem. Kādā veidā? Nav nekas ierakstīts. Tā ir vīzija, tam es piekrītu, bet tomēr ir jābūt skaidrai stratēģijai, tātad ceļakartei, kā mēs to sasniegsim.

Un pēdējais. Ailīte "Nabadzības riska indekss bērniem"... no piedzimšanas, tātad no nulles līdz septiņpadsmit *(Nav skaidri saklausāms.)*...

Sēdes vadītāja. Ločmeles kundze, arī apvienotais runas laiks ir beidzies.

Paldies.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kolēģi! Sabiedrība! Tas, ko es vēlos teikt par Nacionālo attīstības plānu, ir ļoti vienkārša lieta: ir labā ziņa, un ir diezgan daudzas sliktās ziņas.

Sākšu ar labo ziņu. Labā ziņa ir tā, ka kaut kāds plāns ir.

Un tagad turpināšu ar sliktajām ziņām. Mēs nekad neuzcelsim bagātu, turīgu, labklājīgu, pārtikušu Latviju, ja turpināsim darīt tieši tāpat kā līdz šim. Un to var attiecināt arī uz Nacionālo attīstības plānu: kāds tas bija iepriekšējais, tāds pēc savas būtības ir šis – nākamajiem septiņiem gadiem. Birokrātisks, neko neizsakošs dokuments, kur prioritāte ir pilnīgi viss, kur ir vīzijas par kaut ko, kā mēs būvēsim ceļus, nesaprotot nemaz, ko mēs gribam panākt un cik mēs varam atļauties. Kāpēc es to saku? Es to saku tā iemesla dēļ, ka mēs varam paskatīties, kur tad mūs šāda pieeja plānu īstenošanai vai plānu pieņemšanai un apspriešanai kā PSKP kongresos ir novedusi.

Mēs esam pati izmirstošākā valsts pasaulē. Mēs esam līderi alkoholismā, narkotiku apritē, HIV un AIDS izplatībā, noslīkušo cilvēku skaita ziņā. Mēs esam līderi ceļu satiksmes negadījumos, un līderi mēs esam arī sirds slimībās, piemēram. Mēs esam līderi neskaitāmās negatīvās pozīcijās. Mēs esam līderi ar augstākajiem darbaspēka nodokļiem reģionā, ja ne visā Eiropā. Mēs esam līderi ar OIK, ko nezina citas Eiropas Savienības dalībvalstis. Mēs esam līderi, kā nepalīdzēt saviem cilvēkiem tad, kad ir krīze, un tad, kad solīja tukšu mediķiem attiecībā uz algām. Tad tiek pieņemts birokrātisks dokuments birokrātijas gaiteņos, kurš tiek nosaukts par Nacionālo attīstības plānu, un šodien pulksten 12.43, kad par šo dokumentu tiek spriests (un tas ir dokuments, ko pieņem Jaunās VIENOTĪBAS valdība), Jaunās VIENOTĪBAS valdības... deputāts Latkovska

kungs sociālajos tīklos rāda, kā viņš taisa uzputeni. Viņam ir uzputeņa laiks brīdī, kad mēs runājam par valsts Nacionālo attīstības plānu. Tāda ir attieksme pret šo birokrātisko dokumentu, jo ikviens normāli domājošs cilvēks saprot, ka šim dokumentam nav nekāda sakara ar dzīves realitāti.

Jūs, protams, varat pateikties, aplaudēt katram, kurš ir šīs ekseļa tabulas sagatavojis, šīs neko neizsakošās ekseļa tabulas sagatavojis, lai cilvēkiem parādītu, ka viņiem atkal būs jābrauc prom no Latvijas, ko viņi jau dara tagad, kad tiek atvērtas robežas. Bet tas, ko vajadzētu darīt, vajadzētu rīkoties citādi un vajadzētu noteikt tikai dažas prioritātes. Jo prioritāte nevar būt viss. Prioritātes var būt viena, divas vai, maksimums, trīs. Un strādāt tikai ar šīm prioritātēm.

Es jums varu pateikt priekšā, kas ir šīs prioritātes.

Pirmā prioritāte ir izglītība. Tikai un vienīgi sabiedrība, kas ir izglītota sabiedrība, spēs uzcelt bagātu valsti, spēs izmainīt nodokļu sistēmu, spēs uzbūvēt labākās mājas par lētāku naudu, nevis par otkatiem... cietumus vai koncertzāles.

Otra lieta ir veselība. Tā veselība, kam jums... kam jums nekad nepietiek naudas – tās lielās naudas, ko jūs solāt un nekad nedodat. Veselā sabiedrībā vienmēr ir vairāk cilvēku, kas var strādāt un uzcelt bagātu valsti. Tās ir divas lietas.

Un trešā lieta, pēdējā lieta, ir drošība. Nevis metot bumbas tur, Ādažu poligonā, bet drošība, ka vakarā cilvēki var iziet uz ielas. Drošība par savu rītdienu. Drošība par to, ka šī ir valsts un šī ir zeme, no kuras negribas aizbraukt, bet kurā gribas atgriezties, kurā gribas dzīvot, priecāties, iet uz teātri un pavadīt visu savu dzīvi un visu savu bērnu dzīvi. Bagāta valsts ir valsts, kurā bērni grib piedzimt.

Tādam vajadzēja būt Nacionālajam attīstības plānam.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Labdien! Man bija tas gods strādāt pie pirmā Nacionālā attīstības plāna, un es ļoti labi atceros to galveno uzdevumu, kas bija uzstādīts tanī laikā, – panākt, lai attīstības plānošana diktētu budžeta politiku. Tas ir ļoti svarīgi, lai nebūtu... nenotiktu otrāds process. Līdz ar to arī tanī laikā jau iezīmējās divas problēmas.

Pirmā problēma ir resoriskā pieeja plānošanai. Tas arī atkārtojas šodien, ka plāna piedāvājuma apjoms finansiālajā izteiksmē vairākkārt pārsniedz iespējamo finansējuma modeli.

Otrā problēma ir tā, ka arī tagad attīstības plāns nav kļuvis par valdības rokasgrāmatu, kurā ieskatoties tiktu plānoti valdības lēmumi jebkurā jomā, sākot ar likumdošanu un beidzot ar atšķirīgo... un dažādu lēmumu pieņemšanu.

Dabīgi, lai to panāktu, vajag tomēr izlabot šo situāciju. Man šķiet, ka būtu pareizi, ja, iesniedzot Saeimā kārtējo budžeta projektu, pievienotu arī informāciju par to, ka, no vienas puses, budžeta

projekts atbilst... atbilst attīstības plāna aktualitātei, no otras puses, – būtu arī īss pārskats par to, kas ir panākts, realizējot attīstības plānu budžeta ietvaros.

Un pēdējais, ko es gribētu teikt šai sakarā. Ir ļoti svarīgi attīstības plānā paredzēt arī riskus. Šinī gadījumā viens no riskiem ir tas, kas izriet no pandēmijas. Godīgi sakot, es paredzu, ka diemžēl ārkārtas situācijas (ne tikai ar pandēmiju saistītas) var atkārtoties citviet un arī pie mums. Tās lietas arī jāparedz. Runājot par pandēmiju, droši vien mēs būsim spiesti pārskatīt NAP nākamgad, jo, godīgi sakot, krīzes pazīmes, kas parādījās tikai tagad, – tā ir sākuma stadija. Īstā krīze var iestāties gada beigās un nākamā gada sākumā un prasīs no visiem mums nepieciešamību arī pārskatīt tās prioritātes, kas izriet no Nacionālā attīstības plāna.

Es domāju, ka jebkurā gadījumā NAP ir labāk nekā NAP neesība.

Aicinu atbalstīt šo lēmumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Pavisam īsi vēlos izteikt dažus komentārus par Nacionālo attīstības plānu. Es uzskatu, ka varējām mierīgi pagaidīt rudeni, kad, cerams, mēs visi atgriezīsimies atpakaļ normālajā režīmā un varēsim šo plānu apspriest tiešām nevis vebināra formātā, bet tā, kā tas deputātiem tiešām nākas, – no tribīnes un ar sabiedrības iesaisti.

Kāpēc es runāju par sabiedrības iesaisti? Mēs redzam, ka šajā attīstības plāna dokumentā, kurš ir atnācis uz Saeimu... dokumenta pavadvēstulē ir rakstīts, ka viens no pielikumiem pie šī dokumenta ir sabiedrības iebildumi un priekšlikumi. Šeit, Saeimas sēdes darba kārtībā, mēs tos neredzam, jo gluži vienkārši līdz Saeimai tie priekšlikumi, kā mēs redzam, nav atnākuši. Jā.

Ja mēs runājam par paradumu maiņu, kas ir ceļš uz attīstību un sapņiem par to, ka beidzot varbūt sabiedrība sāks uzticēties valdībai un Saeimai, tad es domāju, ka mums nav jāmēģina audzināt sabiedrību ar dažādiem... ar dažādu paradumu maiņu, piemēram, piedāvājumu izvēlēties zaļāku autotransportu vai mazāk tērēt. Šeit ir tiešām jāmaina paradumi pašiem politiķiem. Jāmaina paradumi tātad ignorēt sabiedrības viedokļus, jo mēs redzam, ka šajā gadījumā Nacionālais attīstības plāns ir atnācis bez sabiedrības viedokļiem. Tas ir viens paradums.

Otrs paradums, kas, protams, ir jāmaina pašiem politiķiem, nevis sabiedrībai, ir savu... savu solījumu pildīšana... Mēs dzirdējām šodien – "Attīstībai/Par!" politiķis Pavļuts stāstīja, ka mums ir jārūpējas par bērniem ar invaliditāti, bet pats viņš ir aizmirsis, ka Covid-19 krīzes laikā visneaizsargātākās ģimenes, kuras lūdza palīdzību, to saņēma, pirmkārt, novēloti un, otrkārt, daudz, daudz mazākā apmērā, nekā vispār iepriekš tika plānots, un ne tā, kā viņi arī paši bija lūguši. Runājot par paradumu maiņu un solījumu pildīšanu, protams, tas pats sāpīgākais jautājums ir par mediķu algām...

Šajā gadījumā es uzskatu, ka mēs esam pasteigušies ar šo apstiprināšanu, mēs varējām tiešām kārtīgi vēlreiz atgriezties pie šī plāna apspriešanas. Es ceru, ka mēs pie tā atgriezīsimies, jo mēs redzam, ka šis plāns... šim plānam ir pievienoti vairāki atsevišķi viedokļi... atšķirīgi viedokļi no

ministru puses. Es uzskatu, ka šis darbs nav izpildīts līdz galam ministriju... tieši Ministru kabinetā, un es ceru, ka mēs pie tā atgriezīsimies. Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Jā, kolēģi! Šis dokuments, protams, kalpos kā viens no svarīgākajiem dokumentiem valsts turpmākajā attīstībā un politikas plānošanā, tomēr nevar nepieminēt to, ka šī dokumenta pamatbūtība ir nākamais daudzgadu budžets, par ko šobrīd Briselē notiek sarunas. Latvijas pozīciju pārstāv Ārlietu ministrija, bet galasarunās piedalīsies neviens cits kā mūsu Ministru prezidents. Un būtu bijis ļoti labi, ja šodien šo dokumentu aizstāvētu nevis parlamentārā sekretāre, bet pats Ministru prezidents, jo viņam ar šo pozīciju, ko Saeima šodien apstiprinās, būs jācīnās tālāk – par maksimāli izdevīgiem nosacījumiem Latvijai nākamajā daudzgadu budžetā.

Tas, ka šajā dokumentā ir šī, teiksim tā, preambula, kura ir papildināta ar ļoti daudziem uzskaitījumiem par Covid-19 krīzi, tas man... Man rodas dažādas pārdomas, vai nebūs tā, ka tieši šie... Covid-19 atsauces pēc tam kalpos kā pamats tam, kāpēc šis plāns vienā vai otrā posmā nav izpildīts.

Es gribētu tiešām teikt paldies Ilgtspējīgas attīstības komisijas vadītājam Dombrovska kungam, kurš, manuprāt, ļoti, ļoti labi izstāstīja plāna būtību un teica ievadvārdus par to, kas ir šis plāns, bet būtu bijis labāk dzirdēt to visu no Ministru prezidenta nekā no komisijas vadītāja.

Bet, lai vai kā, nevar nepieskarties dažām lietām, ko minēja komisijas vadītājs par šiem attīstības kursiem. Neanalizējot tālāk attiecībā uz finanšu sektoru... bet, ja mēs paskatāmies uz vēl vienu mūsu prioritāti – tranzīta sektoru, tad šīs pašas valdības pieņemtie lēmumi savā ziņā aiziet pretrunās ar lēmumiem, ko pieņēma iepriekšējā NAP, un viena no būtiskākajām un lielākajām sadaļām bija dzelzceļa elektrifikācija. Šī valdība tomēr atteicās no tās, principā iezīmējot kursu uz atteikšanos no tranzīta nozares kā tādas, un, kas man liekas ļoti slikti, ka esošais satiksmes ministrs nekautrējas teikt, ka šis ir jaunais standarts tranzīta nozarē, – pretstatā visiem citiem satiksmes ministriem, kas ir bijuši iepriekš, ar kuriem man personīgi ir nācies strādāt. Vai tas bija Aivis Ronis vai Anrijs Matīss, vai Uldis Augulis – viņi visi vienmēr tranzīta nozari ir turējuši kā vienu no prioritātēm un visi kā viens ir cīnījušies par to, lai mūsu tranzīta koridors kļūtu konkurētspējīgs. Šobrīd tranzīta nozare tiek raustīta, reformēta un visas šīs reformas, manā ieskatā, ir tikai tāds varas pārdales mehānisms, bet nekādā veidā neveicinās tranzīta jomas attīstību valstī. Un atteikšanās no dzelzceļa elektrifikācijas tam ir visspilgtākais piemērs.

Šajā gadījumā es aicinu padomāt arī politikas veidošanas dokumenta nozīmi. Šobrīd Nacionālais attīstības plāns, manā ieskatā, kalpo tikai un vienīgi sarunās par nākamo daudzgadu budžetu. Lielā mērā tieši šī iemesla dēļ šis dokuments vispār ir ieviests Latvijas politikā. Tāpat arī pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti, kas... dažādas stratēģijas, kas arī lielā mērā ieviestas tieši to iemeslu dēļ, ka bez tām nebija iespējama Eiropas Savienības struktūrfondu investīciju programmu ieviešana.

Bet šobrīd, ja mēs redzam, kā attīstījusies šo dokumentu sasaiste ar ikgadējo budžetu pašvaldībās un valstī, tad tā ir diena pret nakti, jo pašvaldībās, ja neskaita reformā veiktās korekcijas... un tur šobrīd ir neskaidrība, un cerams, ka atrisināsies... šie plānošanas dokumenti kalpo arī kā ļoti būtiska budžeta sastāvdaļa, un ir ļoti izcili piemēri, ka tas tā darbojas; ka katra budžeta pozīcija ir pamatota.

NAP diemžēl... tāds nav bijis.

Un es novēlu, lai tas piepildās, lai tie nav tikai tukši vārdi, kas ir ierakstīti šajā dokumentā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es jums pierādīšu, kāpēc šis dokuments – Nacionālais attīstības plāns – ir nekas.

Šo dokumentu par valsts vīziju neaizstāv premjers.

Šajā Saeimas sēdē nepiedalās neviens valdības ministrs un neaizstāv Nacionālo attīstības plānu.

Šajā sēdē nepiedalās Valsts prezidents.

Reizi septiņos gados tiek skatīts Nacionālais attīstības plāns, lai par to diskutētu un pieņemtu valstij labākos lēmumus un novērstu kļūdas, bet nav neviena no valsts vadītājiem; nav neviena, kam vispār būtu ideja vai vīzija, ko pateikt šī plāna sakarā! Un tas fakts pierāda, ka šis plāns ir birokrātisks dokuments.

Tas pierāda arī to farsu, par kuru runāja mana kolēģe Regīna Ločmele, – ka plānā ir plānots, ka turpmāk (saskaņā ar šo plānu!) vecāki mazāk šķirsies un vairāk dzīvos kopā un ka mēs pacelsim procentu nešķirtām ģimenēm tikai tāpēc, ka ir šis plāns. Tās, protams, ir muļķības, bet es ar humoru varu Regīnai atbildēt. Zināt, Regīna, kā tas viss īstenībā ir domāts tajā plānā? Droši vien Saeima cer, ka atzīs viendzimuma laulības un uz tā rēķina tas procents palielināsies, jo nekādi citi parametri, kas apliecinātu vēlmi cilvēkiem dzīvot kopā un dzīvot Latvijā, šajā plānā nav redzami.

Es aicinu mūsu valsts vadītājus pēc septiņiem gadiem, tad, kad Saeima nākamreiz skatīs Nacionālo attīstības plānu, atrasties Saeimā un parādīt, ka šiem valsts vadītājiem ir vīzija – vīzija par savu valsti, ko viņi vada.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Butānam otro reizi.

J. Butāns (JK).

No satiksmes nozares skatpunkta šis plāns ir par iedzīvotāju paradumu maiņu – par iedzīvotāju mobilitātes paradumu maiņu –, nevis par to, kā mēs veicināsim tranzīta nozari. Tranzīta nozarē līdz šim valsts ir ieguldījusi aptuveni vienu miljardu eiro, savukārt iedzīvotājiem, infrastruktūrai... ir ieguldīts gaužām maz jeb... pareizāk sakot... varētu pat teikt, ka it nemaz.

Tāpēc, veicot šo politikas maiņu virzienā uz visiem iedzīvotājiem, plāns paredz ieguldīt tieši infrastruktūrā, kas ir paredzēta visiem iedzīvotājiem, nevis, kā līdz šim, – ka tikai dažiem ieinteresētajiem – būvniekiem, tranzīta nozares uzņēmējiem un citiem, kuriem tika labums no šī

viena miljarda eiro... Viens miljards ir ieguldīts līdz šim tranzīta nozarē, savukārt atdevi šim vienam miljardam mēs neredzam, jo tādas atdeves... Faktiski šiem ieguldījumiem nebija pamatojuma! Tāpēc ieguldījumi ir jāveic iedzīvotājos. Lai arī plānā, indikatīvajā finanšu plānā, ir atzīmēts desmit reizes mazāks finansējums, kāds nepieciešams, lai uzlabotu iedzīvotāju... infrastruktūru iedzīvotājiem, tas tomēr ir sākums, un ceram, ka ar šo sākumu būs pietiekami, lai turpmāk valsts un pārējie – pašvaldību iedzīvotāji, uzņēmumi – varētu ieguldīt infrastruktūrā, kas vajadzīga iedzīvotājiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Es gan nevarētu nosaukt šo dokumentu par visaptverošu, tāpēc ka tur ir tikai divas lappuses, kas ietver sevī sadaļu par sabiedrības saliedētību.

Tā sadaļa konstruēta pēc vienas partijas norādījumiem. Tieši latviskums, viena valoda un viena identitāte... Šajā dokumentā nav nekas rakstīts par nepilsoņu jautājumu, taču šķiet, ka nepilsoņu temats ir bumba ar jau degošu degli. Un, ja mēs tagad nerisināsim šo jautājumu, mūsu vietā to var risināt citi politiskie spēki, kas atrodas, starp citu, ārpus Latvijas.

Liekas, ka empātijas trūkst cilvēkiem, kas sacerēja šo "meistardarbu". Viņi vadījās no saviem resoriskajiem priekšstatiem par Latviju. Liekas, ka ierēdņiem un politiķiem iestājusies zināma profesionālā deformācija un viņi neredz tālāk par savu atbildības jomu un tikai operē ar dažādiem cipariem, procentiem. Nu, varu pieminēt kaut vai tādu smieklīgu ciparu: palielināt uzticību valstij, teiksim, par trim procentiem līdz 2027. gadam. Tas ir statistiskās kļūdas cipars, jā... Un, ja uzmanīgi lasīsim šo dokumentu, tad redzēsim, ka visi citi rādītāji būs apmēram tādā pašā apmērā.

Laikam tie cilvēki, kuri stāv aiz mūsu tā sauktās saliedētības politikas, domā, ka nepilsoņi paši... aizlidos un dzīvos kaut kur uz Mēness vai izmirs savā, teiksim tā, geto. Bet jūs kļūdāties – nopietni kļūdāties! –, jo šis faktors spēlēs... jo ilgāk, jo sliktāku lomu tas spēlēs saistībā ar Latvijas tēlu un Latvijas politiku.

Jūs šajā dokumentā faktiski izvēlaties strausa politiku – neko neredzu, nekas nenotiek, viss iet savu ceļu. Un tā tālāk.

Nevaru atbalstīt šo dokumentu, tāpēc ka tas neko nerunā par gandrīz desmit procentiem Latvijas cilvēku – Latvijas nodokļu maksātāju.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Uldim Augulim.

U. Augulis (ZZS).

Labdien, augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Cienītie kolēģi!

Manuprāt, Nacionālais attīstības plāns, kas ir sagatavots nākamajam periodam, ir savā ziņā diezgan deklaratīvs, jo nav izvērtēti tie resursi, pieejamie resursi, kas mums valstī ir, lai mēs varētu virzīt valsts attīstību.

Svarīgas jebkuram plānam ir, pirmkārt, idejas par to, ko gribam realizēt, un, otrkārt, idejas par to, kā un ar kādiem resursiem varam to visu realizēt.

Šis Nacionālais attīstības plāns, protams, ir kā plāns ar iespējām un korekcijām, un tam faktiski vajadzētu būt jebkuras nākamās valdības... nākamo premjeru pirmajam dokumentam, pie kā pieķerties, pie kā turēties (neskatoties uz to, kādas valdības nāk un kā tas viss mainās valstī!), lai valsts kopējo attīstību mēs virzītu ar vienotu izpratni.

Un tā tam būtu jābūt arī attiecībā uz nākamo Eiropas Savienības fondu plānošanas periodu, lai tiešām veiktu šos Eiropas fondu ieguldījumus atbilstoši Nacionālajam attīstības plānam, nevis mētāties uz vienu pusi, uz otru pusi, bet tomēr pieturēties tā, lai visiem būtu pilnīgi skaidrs, kādā virzienā valsts iet! Un vieglāk būtu, protams, skaidrot arī sabiedrībā, kāpēc ir tādi vai šādi lēmumi.

Protams, attiecībā uz tranzīta nozari jāteic, ka tranzīts ir viens no mūsu valsts balstiem, skatoties arī no ģeogrāfiskā novietojuma, bet, protams, šajā virzienā ir pietiekoši daudz jāstrādā.

Infrastruktūra. Iedzīvotājiem vai kravām – nu, tas ir faktiski viens un tas pats. Jo galvenais uzdevums, kas mums valstī ir, – papildus tiem ārējiem resursiem, ko mēs saņemam no Eiropas Savienības, tomēr censties pēc iespējas vairāk arī nopelnīt pašiem, lai mums būtu pietiekami resursi, piemēram, medicīnas darbinieku atalgojumam, lai mums nebūtu jāizdomā jauns velosipēds – jauni nodokļi, jauni fondi, jauni veidi, kā finansēt veselības nozari.

Manuprāt, atbalsts, it sevišķi šobrīd, pēc Covid-19... šajā periodā, kad mums ir jāizvairās no iespējamām krīzes situācijām, ir šie ieguldījumi no 2021. gada līdz 2027. gadam, kuri jāveic pietiekoši apdomīgi – tā, lai mēs nākotnē būtu spējīgi nopelnīt pēc iespējas vairāk. Tas dos, protams, labumu visiem mūsu valsts iedzīvotājiem, un tas ir tas galvenais mērķis valstij – lai būtu mums apmierināti, nodrošināti, labklājībā dzīvojoši iedzīvotāji.

Tā ka, kolēģi, Zaļo un Zemnieku savienība, neskatoties uz to, ka diezgan deklaratīvs ir šis plāns, Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam, atbalstīsim to! Jo... nu, kā jau visi plāni... protams, ir iespējams šos plānus precizēt atbilstoši tai situācijai, kāda būs nākotnē, un attiecīgi tad arī varētu mainīt šo plānu uz pozitīvu virzienu.

Tā ka, kolēģi, paldies. Un Zaļo un Zemnieku savienība atbalstīs šo Nacionālo attīstības plānu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Sandim Riekstiņam.

S. Riekstiņš (JK).

Labdien, kolēģi! Diemžēl es personīgi nevaru atbalstīt šādu, nu, kā kolēģis saka, vīziju. Un es paskaidrošu, kāpēc.

Es kā Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Sporta apakškomisijas vadītājs sekoju līdzi tam, kas notiek ar sporta sadaļu Nacionālajā attīstības plānā. Jā, šai vīzijai līdzi ir arī pavadošā tabula, kurā ir arī finansējums... pa daļai atšifrēts, kur kas un kam ir paredzēts. Un diemžēl jāteic, ka

sporta nozarei attīstības vietā ir paredzēta stagnācija – un ne tikai stagnācija. Tur ir pat samazinājums!

Mēs, apakškomisija, esam arī rakstījuši vēstuli premjeram par... piemēram, par starptautisko sporta pasākumu organizēšanu. Mēs katru gadu piešķiram vidēji 2,1 miljonu visiem šiem pasākumiem, bet šobrīd Nacionālajā attīstības plānā paredzētā summa ir aptuveni 600 tūkstoši gadā. Tātad plānā mēs paredzam mazāk līdzekļu, nekā mums, kā mēs zinām, vajadzēs. Tātad – ko mēs darīsim? Mēs iesim veco ceļu – sporta sabiedrība skraidīs pa varas kabinetiem un meklēs atbalstu. Un tad no līdzekļiem, kuri ir domāti neparedzētiem gadījumiem, mēs atkal kaut ko tur "izvingrosim" un piešķirsim.

Un tas ir tikai par pasākumu sadaļu. Otra sadaļa ir pamata... jau bāzes finansējums sportam kā tādam, un arī tas finansējums diemžēl nav ieplānots tādā līmenī, kādā tam būtu jābūt.

Ja runājam par augstu sasniegumu sportu, tad jāteic, ka sākumā paredzētā summa līdz šodienai ir izkususi – samazinājusies septiņas reizes. Tātad arī šajā ziņā mēs nevaram runāt ne par kādu attīstību.

Taču ir tomēr viena tiešām laba lieta – mēs beidzot esam paredzējuši Siguldas bobsleja trases attīstību. Nu, es ceru, ka to mēs realizēsim.

Jā, tā ir vīzija. Jā, protams, tur vēl ir jāstrādā un jāskatās, bet es, kolēģi, nevaru atbalstīt.

Siliņas kundze sākumā teica, ka ir tāds lozungs: "Paradumu maiņa – ceļš uz attīstību!", taču sporta nozarē paradumu maiņa diemžēl nav paredzēta. Būs tie paši paradumi – kurš pie kura nu ies un ko nu diedelēs.

Tātad attīstība arī sportam diemžēl nav paredzēta (izņēmums ir bobsleja trase), tad rodas jautājums – kādus paradumus jūs tur taisāties mainīt?

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Dagmārai Beitnerei-Le Gallai.

D. Beitnere-Le Galla (JK).

Godātie kolēģi! Es gribu jūsu uzmanību vēl aizkavēt ar savām pārdomām, jo es piederēju pie tās akadēmiskās vides, kas... kas faktiski ekspertu komisiju monitorēja, uzmanīja pirmā Nacionālā plāna attīstību.

Es ar ļoti lielu interesi klausījos visas šīs debates un gribu teikt: cik ļoti daudziem cilvēkiem šeit ir taisnība, izsakot savu attieksmi pret Nacionālo attīstības plānu gan kopumā, gan arī detaļās!

Es gribu norādīt uz vienu šādu lietu. Mēs iestājāmies Eiropas Savienībā, kurā dalībvalstis arī veido šādu plānu – nacionālo attīstības plānu. Tātad tās plānveidā pārlūko savu attīstību. Šī ideja nāk tiešām no Padomju Savienības. Un, teiksim, Francijā... Šarls de Golls arī skatījās uz Padomju Savienības sasniegumiem plānveida ekonomikā un piedāvāja šo modeli. Tātad, kā mēs redzam, ar šo plānošanas veidu mēs saskaramies, arī būdami Eiropas Savienībā.

Par ironiju runājot... un salīdzinot ar padomju laikiem, kad bija plānveida ekonomika, es gribu teikt: jā, demokrātijā un brīvā tirgus sabiedrībā ir vajadzīga nedaudz plānošana. Bet atšķirība tomēr ir ļoti nozīmīga... Es tomēr gribu jums norādīt, ka Padomju Savienībā plānveida ekonomika cēla komunismu, bet komunismu tā arī neuzcēla.

Tāpēc manas atziņas, ko es atnesu no tā pirmā Nacionālā attīstības plāna monitorēšanas jeb uzraudzības (tur mēs skatījāmies, kā valsts attīstās, kas notiek), ir šādas. Es sapratu, ka faktiski Latvijas valsts attīstība ir divu sociālo grupu rokās. Pirmā grupa – tie ir biznesa cilvēki (es pat gribētu teikt, ka īpaši mazais un vidējais bizness), jo viņi ražo pievienoto vērtību, viņi ražo faktiski finanšu plūsmu valstij. Un otrā ļoti svarīgā grupa – tie ir mūsu valsts ierēdņi. Es gribētu teikt, ka faktiski valsts attīstību lielā mērā nosaka mūsu ierēdņu... saskaņotība. Tās ir dažādas vecuma grupas, kas ir šobrīd pārstāvētas dažādās ministrijās, un faktiski viņu savstarpējā saskaņotā darbība ir mūsu valsts attīstības pamats.

Nacionālo attīstības plānu es tiešām redzu kā vīziju, kā tādu kolektīvu refleksiju par to, ko mēs gribētu darīt.

Es gribētu atbalstīt Aldi Gobzemu ar šo ideju, ka šeit nevajag būt apjomīgam plānam; šeit ir jābūt nosauktiem diviem (augstākais – trim) mērķiem, ko valsts grib attīstīt. Ir jānosaka, kas ir mūsu svarīgākā prioritāte, un vajag stingri pie tās pieturēties. Pirmajā plānā mēs to saucām par iepirkumu lapu *(shopping list)* – par vēlmju sarakstu. Un skatījāmies un mācījāmies, kā ir citās Eiropas valstīs, kur bija plāni, nacionālie attīstības plāni, kuri bija ar... teiksim, ar finansējumu... paredzēto.

Mēs redzam, ka dzīve ienes savas pārmaiņas, un varbūt ne vienmēr šis finansējums attaisnojas.

Mēs nupat "brīnišķīgi" dzirdējām Butāna kunga skaidrojumā, ka ieguldījumi tranzītbiznesā nedeva vajadzīgo rezultātu.

Mēs tik daudz dokumentos uzsveram, ka centrā ir cilvēks, un tas ir, manuprāt, ļoti svarīgi, lai cilvēks būtu centrā. Man liekas mazlietiņ nenopietni šie procenti un apsolījumi; tas ne vienmēr var izdoties. Varbūt dokuments izskatās nopietnāks ar *Excel* tabulu pielikumā, bet... Es domāju, ka šeit vairāk bija jāmācās, kā... Sanāk deputāti no dažādām... no dažādām vecuma grupām ar dažādām pieredzēm. Jo... Mēs, politiķi, nākam un ejam, bet ierēdņi paliek, un ierēdņi faktiski nosaka mūsu valsts attīstību.

Tā ka es gribētu pateikties visiem tiem cilvēkiem no mūsu ierēdniecības, kuri piedalījās šī dokumenta sastādīšanā, tikās, runāja, debatēja. Šie cilvēki, kas kopā debatēja, veido šo valsts attīstības mugurkaulu. Un es ļoti gribu cerēt, ka viņi faktiski lielā mērā noteiks Latvijas attīstību.

Šis dokuments, es ceru, nākotnē būs nelielāks apjoma ziņā, bet būs vairāk saskaņots, jo mēs... kā nācija mēs topam katru brīdi. Un šis ir viens no dokumentiem, kas palīdz nācijai tapt šobrīd.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Es arī atceros to laiku, kad tapa iepriekšējais Nacionālais attīstības plāns. Toreiz es biju gluži kā saucēja balss tuksnesī – mēģināju runāt par to, ka veiksmīgai un ilgtspējīgai nācijas attīstībai, labklājībai ir svarīga tāda lieta kā inovācijas, kā jauni produkti ar augstāku pievienoto vērtību. Tajā laikā diemžēl varas koalīcija bija apmāta, apsēsta, apreibusi ar savu (pēdiņās) "veiksmes stāstu" par to, kādi viņi ir lieli malači un kādu viņi ir atraduši pareizo recepti, proti, ka mums vienkārši tikai jāizskatās fiskāli skaistiem un viss notiksies, lietas notiks pašas par sevi. Ja mēs būsim fiskāli skaisti, gluži kā pasakā pie skaistules atnāks bagātais precinieks, tas ir, ārvalstu investori, un šeit mums viss notiks.

Es mēģināju skaidrot, ka tas patiesībā ir ceļš tieši pretēji nevis uz labklājību, bet nabadzību, ka tādā veidā mēs nonāksim zemu ienākumu slazdā, ka mūsu ekonomika nespēs kļūt produktīvāka, nespēs radīt lielāku šo papildus pievienoto vērtību, kas rezultātā izvērsīsies zemos nodokļu ieņēmumos, zemos atalgojumos, sociālajās problēmās. Tas ir tas viss, ko mēs tagad arī esam saņēmuši pēc šiem septiņiem gadiem.

Tad es aicināju... Kā jau minēju, neviens to nespēja saprast. Tagad tas, kas ir patīkams. Šis pavērsiens, salīdzinot ar iepriekšējo Nacionālo attīstības plānu... Esam sapratuši... Lielākums... vismaz vairākums... vismaz vārdos ir sapratuši, ka, ja mēs mērķtiecīgi nedomāsim par to, kā padarīt mūsu ekonomiku modernāku, kā mērķtiecīgi ieguldīt, kā tas ir jādara, ka tātad tas ir jādara caur inovācijām, tātad zināšanām, kuras tiek materializētas jau pēc tam tālāk reālos produktos. Ja mēs to nedarām, tad valstij nav vispār nekādu cerību uz ilgtspējīgu attīstību. Kāpēc tas ir tā pašlaik šajos izaicinājuma... šajos izaicinājuma laikos? Jo arī pasaule ir mainījusies. Tas, ka mēs tagad šeit runājam un tīksmināmies par to, kādi mēs esam malači, ka mēs kaut kādas lietas esam sapratuši... Mēs tās esam sapratuši krietni novēloti. Tas ir... Ir pagājuši septiņi gadi. Jau pirms septiņiem gadiem visam tam vajadzēja būt un vajadzēja darboties, taču tā vietā, lai paredzētu tiešām šo nepieciešamo ieguldījumu apjomu pētniecībā un attīstībā, un pasaules pieredze uzskatāmi... Tas, kas ir redzams pasaules pieredzē, ka tie ir vismaz trīs procenti no IKP, kas valstij ir jāiegulda, ja tā vēlas būt... veiksmīgi attīstīties un tiešām radīt šo papildus pievienoto vērtību. Latvija iepriekšējā plānā paredzēja pusotru procentu un pat to neizpildīja.

Arī šinī plānā nekas tamlīdzīgs nebija paredzēts, un mums attīstības... mūsu Ilgtspējīgas attīstības komisijā par to bija debates. Es aicināju atbildīgos par šī plāna izstrādi, lai viņi man paskaidro, vai ir kāds cits veids, kā viņi redz, ka mēs varētu veiksmīgi attīstīties bez šiem nepieciešamajiem ieguldījumiem, bez šī ieguldījumu apjoma. Varbūt tiešām Latvijai ir kaut kāds slepens... slepens risinājums. Šāda risinājuma nebija.

Es esmu pateicīgs kolēģiem, kuri atbalstīja manu priekšlikumu. Šajā Nacionālajā attīstības plānā ir jāparādās beidzot šīm indikācijām par to, ka vismaz trim procentiem no IKP ir jābūt ieguldītiem mums šinī pētniecībā un attīstībā. Tas ir tieši tas faktors, kas ir nepieciešams veiksmīgas inovāciju zinātnes attīstībai un tās saplūdināšanai ar tautsaimniecību.

Otrs faktors, kas mani ļoti uztrauc šinī plānā, attiecas uz veselības aprūpi. Mums arī daudzas skaistas lietas uzrakstītas, kādai vajadzētu... ko mēs vēlamies sagaidīt no sabiedrības veselības, taču tas realizācijas mehānisms izpaliek. Un mani izbrīnīja tas, ka priekšlikums paredzētu arī veselības aprūpei konkrētu finansējuma apjomu procentos no IKP, kurš būtu jānodrošina vismaz... Tie ir būtībā, ja mēs runājam par nākotni, seši procenti, ņemot vērā novecošanos un... un problemātiku ar slimībām. Tad Veselības ministrija bija visniknākie iebildēji pret to un tas tika noraidīts koalīcijas... ar koalīcijas kolēģu balsīm.

Tas viss uzskatāmi parāda, ka, nu, principā mēs īsti nesaprotam, ko mēs darām. Šis Nacionālais attīstības plāns pēc būtības tāds, kāds tas ir pašlaik, bez šiem reālajiem instrumentiem apakšā, būs nevis Nacionālais attīstības plāns, bet nacionālais pašiznīcināšanās plāns. Jo, ja mēs tagad

atbilstīgi neieguldām zināšanās, savas ekonomikas modernizācijā, tad šinī brīdī, kad visā pasaulē notiek globālais pavērsiens uz zināšanu ekonomiku, mēs nevis vienkārši atpaliksim. Mēs esam tanī brīdī, kad varam vai nu uzpeldēt un uzziedēt, vai aiziet nebūtībā. Tas tik tiešām pašlaik ir ļoti reāli, un tas ir ļoti liels izaicinājums, kuru diemžēl ar šo plānu mēs nerisinām.

Tā ka šis nav Nacionālais attīstības plāns, šis ir nacionālais pašiznīcināšanās plāns diemžēl. Un tikai Pokaiņu brīnums vai urīnterapija var glābt mūsu nāciju no... ļaut izdzīvot...

Sēdes vadītāja. Paldies.

Runas laiks ir beidzies.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Labdien, kolēģi! Es arī esmu starp tiem šībrīža Saeimas deputātiem, kuriem ir bijusi iespēja strādāt pie paša pirmā Nacionālā attīstības plāna, tobrīd vēl neesot deputātam, bet pārstāvot augstskolu vidi. Un es ļoti labi atceros to, cik dziļi iesaistīts šī plāna izstrādāšanā bija toreizējais vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Māris Kučinskis un kā arī viņš līdz pēdējam brīdim, kamēr to plānu pieņēma, dega par to, dega par plānu, dega par tā aizstāvēšanu. Tāpēc man ir jāpievienojas tam, ko teica Aldis Gobzems, ka man arī ir neizpratne par to, kāpēc šodien neviens no ministriem nenāk un nerunā par savām jomām, jo plāns ir vīzija. Šis plāns vismaz tā, kā tas ir uzrakstīts, ir vīzija par Latvijas nākotni 2027. gadā.

Acīmredzot katram no mums ir, ko teikt, kā mēs šo vīziju redzam, it sevišķi tiem, kas pārstāv kādu no jomām. Tā joma, kuru es joprojām pārstāvu un par kuru es degu, protams, ir izglītība un zinātne, un te atkal man ir jāpievienojas tam, ko tikko teica Ivars Zariņš, ka viena lieta ir kaut ko uzrakstīt uz papīra, un tas ir svarīgi, tas ir, nu, lai tātad ierakstītu plānā, bet daudz svarīgāk ir šīs lietas īstenot.

Ivars runāja par 1,5 procentiem no iekšzemes kopprodukta iepriekšējā plānā. Ja jūs skatāties šo plānu, tad arī tur indikatīvais rādītājs ir šie te 1,5 procenti – finansējums zinātnei un attīstībai. Ja mēs mēģinām pret šībrīža situāciju paskatīties, ko tie 1,5 procenti no IKP 2027. gadā nozīmē, tad tie nozīmē finansējuma pieaugumu 2,4 reizes... 2,4 reizes vairāk, nekā tas ir šobrīd.

Eiropas Savienības dalībvalstīs tā pieņemtā proporcija ir tāda, ka vienam procentam būtu jānāk no valsts budžeta finansējuma un diviem procentiem pētniecībai un attīstībai būtu jānāk no pašiem biznesa uzņēmumiem. Diemžēl Latvijā šādas tendences nav, bet plānā dažas frāzes par šo ir ierakstītas, bet tās, manā skatījumā, ir tikai frāzes.

Kā jau katrā dokumentā, bieži vien ir tā, ka patiesība, būtība slēpjas detaļās. Mēs varam rakstīt skaistas frāzes, bet vienmēr ir jāsaprot, kas zem šīm frāzēm apakšā ir.

Tāpēc arī, skatot šo 2027. gada Latvijas vīzijas sadaļu, man rodas pārdomas par atsevišķiem tur ierakstītiem teikumiem, jo tur ir, teiksim, runājot par to, ka zināšanas un kvalitatīva, iekļaujoša un mūsdienīga izglītība ir stipras valsts pamats, teikts, ka Latvijas izglītības sistēma 2027. gadā visos līmeņos ne tikai atbilst mūsdienīgām prasībām, bet ir atvērta arī nākotnes izaicinājumiem, sagatavojot (un tagad es citēšu) "kritiski domājošus, emocionāli inteliģentus un digitāli prasmīgus sava aroda speciālistus".

Bet es gribētu uzsvērt to, ka blakus šīm, protams, labajām lietām ir jāatceras tas, ka Latvija un pārējās Baltijas valstis vienmēr ir bijušas slavenas ar saviem speciālistiem, katras savas jomas speciālistiem: vai tie ir zemkopībā strādājoši, vai tie ir... vai tie ir kādos citos arodos strādājoši. Pirmām kārtām ir šī te profesija, un tas pārējais – tā ir nepieciešama, mūsdienu prasībām atbilstoša piedeva.

Vēl tas, ko es gribētu minēt, ir... Tātad plānā ir arī... runājot par izglītību, par mūsu virzību, Latvijas virzību uz konkurētspējīgu valsti, teikts par prasmēm, prasmju stiprināšanu tā saucamajās *STEM* jomās, tas ir, fizika, matemātika, ķīmija, dabaszinātnes, bet, runājot par šīm prasmēm, tur ir minēts tas, ka faktu iemācīšana... ir paredzēts to aizstāt ar kompetenču izglītību.

Manuprāt, šis... šādā veidā pasniegtais nav īsti tas, uz ko mums ir jāiet, jo, ja mēs gribam iegūt tādus speciālistus, kuri tiek... kuri ne tikai reproducē to, ko kāds jau ir sagatavojis, bet kuri ir spējīgi loģiski domāt, kuri ir spējīgi gatavi... paši piedāvāt gatavus risinājumus, tad, teiksim, tādām lietām kā loģiski izvedumi matemātikā, dažādu fizikas likumu izprašana līdz būtībai... un tie ir fakti... Šādu faktu apguvei tomēr ir jābūt, un tās ir tās detaļas, par kurām vēl mums būs jārunā pie plāna īstenošanas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad debatēs vārds deputātei Ivetai Benhenai-Bēkenai.

I. Benhena-Bēkena (KPV LV).

Labdien, kolēģi! Tomass Džefersons ir teicis, ka cilvēku labklājības jeb dzīves kvalitātes celšana ir vienīgais valdības uzdevums. Un, lūk, šodien mums ir iespēja apstiprināt mūsu valsts vīziju un sasniedzamo...

Sēdes vadītāja. Es atvainojos. Benhenas-Bēkenas kundze, mēs jūs vāji dzirdam. Vai jūs varētu runāt tuvāk datorā iebūvētajam mikrofonam?

I. Benhena-Bēkena. Tātad... Labdien, kolēģi! Tomass Džefersons ir teicis, ka cilvēku labklājības jeb dzīves kvalitātes celšana ir vienīgais valdības uzdevums. Un, lūk, šodien mums ir iespēja apstiprināt mūsu valsts vīziju un sasniedzamos mērķus pēc septiņiem gadiem.

Ir izstrādāts Latvijas Nacionālais attīstības plāns. Plāna galvenais uzdevums ir apkopot un uzlikt uz papīra vīziju jeb sapņus, kādi mēs vēlamies būt 2027. gadā. Var lauzt šķēpus par to, kas ir pareizi, vajadzīgi vai labāk izteikts viedoklis, bet dienas beigās svarīgi būs tikai tas, ko mēs darīsim, lai īstenotu izvirzītos mērķus. Tāpēc beidzam pārspriest, kā būtu, ja būtu, un ķersimies pie darba.

Paldies jums par ieguldīto darbu. Mums sanāks!

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam otro reizi.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Nu, man jautājums ir – vai cilvēki, kas piedalās debatēs, vispār ir lasījuši šo plānu? Es vēlētos reflektēt uz to, ko es tikko dzirdēju, un arī paskaidrot sevis teikto.

Tātad, ja mēs runājam par šo... ieguldījumiem inovācijās, pētniecībā, tad šie trīs procenti no IKP – tā ir pasaules pieredze, kas parāda, ka vienkārši mazāks apjoms nestrādā. Ja mēs savā plānā ierakstām divreiz mazāku apjomu, sevišķi brīdī, kad notiek pāreja uz zināšanu ekonomiku un visas valstis mērķtiecīgi iegulda tanī visā, tad mēs vienkārši ar to pasakām, ka vēlamies būt atpalikušie *(Nav saklausāms.)*... šinī... šinī laikmetā, kad viss notiks... notiek maksimāli ātri. Tas nozīmē sevi norakstīt, vienkārši uztaisīt par pasaules... pasaules nabagiem, kuriem var neatrasties vieta uz pasaules.

Tālāk. Ja mēs runājam par veselības aprūpi, tad šeit ir ļoti svarīgi paskatīties, ka tie skaistie saukļi – tiem apakšā nav reāla finansējuma. Un tas, ko nozare arī pateica, – nevis... tā vienkārši nav, nevis nepietiek reizēm. Un tas ir tas... Šī mana drūmā ironija... ko nācās secināt Ilgtspējīgas attīstības komisijas sēdē, ka laikam šī plāna izveidotāji paļaujas tiešām uz to, ka mēs... latviešu tauta izdzīvos... Tā veselība tiks panākta tādā veidā, ka izdzīvos tikai stiprākie vai arī, nu, vienīgais, kas atliek, ko... šie plāna veidotāji noklusē, – ka tiešām mēs varēsim paļauties uz tādām metodēm kā burvestības, badošanās un urīnterapija, jo nekam citam ar to finansējumu, kas palīdzēs veselības aprūpē, mums nepaliks... Ņemot vērā, ka arī mediķu mums drīz vairs nebūs... Tātad tas ir ļoti nopietns izaicinājums, kas nav atrisināts.

Otrs nopietns izaicinājums. Kā es teicu, mēs esam uztaisījuši, paredzējuši savā plānā attīstīties tādā veidā, lai sevi iznīcinātu, proti, lai mēs nekļūtu moderni, gudri un radoši, lai mums šis potenciāls tiktu iznīcināts. Manuprāt, tas ir ļoti tuvredzīgi. Es par to vēlreiz brīdinu, un mani vārdi atkal piepildīsies, jūs redzēsiet.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

V. Dombrovskis. Augsti godātie kolēģi! Komisijas vārdā aicinu atbalstīt lēmuma projektu.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam (NAP2027)"! Lūdzu, balsosim! Par – 77, pret – 2, atturas – 2. Līdz ar to lēmums pieņemts.

Godātie kolēģi, deputāti Šteins, Baumane, Skride, Golubeva un Bluķe lūdz sēdē izsludināt pārtraukumu līdz šā gada 9. jūlija pulksten 10.00.

Lūdzu atvērt sadaļu "Procedūras".

Gobzema kungs vēlas runāt...? Tātad tas ir iepriekšējais. Tātad ir atvērta sadaļa "Procedūras".

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai tiktu izsludināts pārtraukums līdz šā gada 9. jūlija pulksten 10.00! Lūdzu, balsosim! Par – 67, pret – 11, atturas – 1. Līdz ar to lēmums pieņemts.

Pārtraukums līdz šā gada 9. jūlija pulksten 10.00.

Vēl, kolēģi, uzmanību deputātu reģistrācijai. Tā veiksmīgi noslēgusies. Paldies.
Paldies šodien par darbu.

Tātad tiekamies 9. jūlijā pulksten 10.00.
(Pārtraukums.)

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas ārkārtas (attālinātā) sesija
2020. gada 2. jūlijā

Par likumprojektu **"Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā"** *(Nr. 738/Lp13)*
(Dok. Nr. 2740, 2740A)

Priekšlikums - dep. I. Dūrītis (par)

Par likumprojektu **"Grozījumi Militārā dienesta likumā"** *(Nr. 739/Lp13)*
(Dok. Nr. 2743, 2743A)

Priekšlikums - dep. V. Valainis (par)

- Par procedūru - dep. A. Gobzems

Par likumprojektu **"Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā"** *(Nr. 740/Lp13)*
(Dok. Nr. 2744, 2744A)

Par likumprojektu **"Grozījums Medību likumā"** *(Nr. 742/Lp13)*
(Dok. Nr. 2746, 2746A)

Par likumprojektu **"Grozījums Dziesmu un deju svētku likumā"** *(Nr. 743/Lp13)*
(Dok. Nr. 2747, 2747A)

Par likumprojektu **"Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā"** *(Nr. 744/Lp13)*
(Dok. Nr. 2748, 2748A)

Par lēmuma projektu **"Par uzdevumu Ministru kabinetam, sastādot ikgadējo valsts budžetu 2021. gadam, starp prioritārajiem pasākumiem iekļaut valsts līdzfinansējumu dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta nodrošināšanai denacionalizēto namu īrniekiem 2021. gadā"** *(Nr. 434/Lm13)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 2735)

Priekšlikumi - dep. V. Valainis (par)
- dep. U. Budriķis (pret)
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. J. Stepaņenko

Likumprojekts **"Starptautisko skolu likums"** *(Nr. 710/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)

(Dok. Nr. 2573B)

- Ziņo - dep. L. Ozola

Debates
- dep. I. Pimenovs
- dep. A. Muižniece
- dep. I. Pimenovs
- dep. R. Kols
- dep. I. Pimenovs
- dep. A. Muižniece
- dep. R. Kols
- dep. I. Pimenovs
- dep. N. Kabanovs
- dep. R. Kols
- dep. I. Pimenovs
- dep. A. Muižniece
- dep. I. Pimenovs
- dep. A. Muižniece
- dep. A. Muižniece

Likumprojekts **"Grozījumi Satversmes tiesas likumā"** *(Nr. 551/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 2719)

- Ziņo - dep. A. Gobzems

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par tiesu varu""** *(Nr. 553/Lp13)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 2720)

- Ziņo - dep. A. Gobzems

Lēmuma projekts **"Par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam (NAP2027)"**
(Nr. 418/Lm13)
(Dok. Nr. 2665)

- Ziņo - dep. V. Dombrovskis

Debates
- Ministru prezidenta parlamentāra sekretāre E. Siliņa
- dep. D. Pavļuts
- dep. J. Butāns
- dep. A. Kazinovskis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. I. Ikstena
- dep. M. šteins
- dep. I. Pimenovs
- dep. J. Dombrava
- dep. R. Ločmele-Luņova
- dep. A. Gobzems
- dep. S. Dolgopolovs

- dep. J. Stepaņenko
- dep. V. Valainis
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Butāns
- dep. N. Kabanovs
- dep. U. Augulis
- dep. S. Riekstiņš
- dep. D. Beitnere-Le Galla
- dep. I. Zariņš
- dep. J. Vucāns
- dep. I. Benhena-Bēkena
- dep. I. Zariņš

Sēdes video translācija

02a.07.2020. 10.00 12.00 14.00

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

09.07.2020. 10.00 11.50 14.00 16.00 18.00 18.55

Sēdes videotranslācija	**02.07.2020**	10.00	12.00	14.00

1. pl. 10:00 - 1 h 29 min stg 2101 sēde Nr.A0-ārkārtas-sesija-1-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200702114301_saeima.lv.1_0_0

2. pl. 12:00 - 1 h 25 min stg 2101 sēde Nr.A0-ārkārtas-sesija-2-daļa Beitnere
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200702133601_saeima.lv.1_0_0

3. pl. 14:00 - 1 h 01 min stg 2101 sēde Nr.A0-ārkārtas-sesija-3-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20200702151501_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

* * * *

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2101
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=7102c9c3-aec5-461d-a0fd-15cc01fbd6da&stage=5

02.07.2020. 13.Saeima pirmā sēde-ārkārtas sesija-2.jūlijā -attālināti *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece, Dagmāra Beitnere-Le Galla*

2020.gada 2. jūlija sēde sākas pl. 10:00

sēde slēgta pl. 15:02, sēdes ilgums- 5 h 02 minūtes pārtraukums līdz 9. jūlija pl. 10:00

Latvijas Republikas Saeimas
2020.gada 2.jūlija
ārkārtas sesijas attālinātās sēdes darba kārtība –
turpinājums 2020.gada 9.jūlijā pulksten 10.00

	I. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem		
	1.	1. Likumprojekts **Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā** *(738/Lp13)* (Dok. Nr. 2740, 2740A)Balsojums: par 85, pret 0, atturas 0 **Nod. kom.**	

		Deputāti Ilmārs Dūrītis, Andris Skride, Mārtiņš Šteins, Vita Anda Tērauda, Dace Bluķe, Inese Voika, Regīna Ločmele-Luņova, Vitālijs Orlovs, Anda Čakša **Nodots komisijai:** Sociālo un darba lietu komisija (atbildīgā) Debates	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	2.	2. Likumprojekts **Grozījumi Militārā dienesta likumā** (739/Lp13) (Dok. Nr. 2743, 2743A) Balsojums: par 83, pret 0, atturas 0 Nod. kom. Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija Nodots komisijai: Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (atbildīgā) Debates	
	3.	3. Likumprojekts **Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā** *(740/Lp13)* (Dok. Nr. 2744, 2744A)Balsojums: par 85, pret 0, atturas 0 **Nod. kom.** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija **Nodots komisijai:** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (atbildīgā)	
	4.	4. Likumprojekts **Grozījums Medību likumā** *(742/Lp13)* (Dok. Nr. 2746, 2746A)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Nod. kom.** Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā)	
	5.	5. Likumprojekts **Grozījums Dziesmu un deju svētku likumā** *(743/Lp13)* (Dok. Nr. 2747, 2747A)Balsojums: par 84, pret 0, atturas 0 **Nod. kom.** Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (atbildīgā)	
	6.	6. Likumprojekts **Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā** *(744/Lp13)* (Dok. Nr. 2748, 2748A)Balsojums: par 86, pret 0, atturas 0 **Nod. kom.** Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā)	
		2. Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem	
	7.	Lēmuma projekts Par uzdevumu Ministru kabinetam, sastādot ikgadējo valsts budžetu 2021.gadam, starp prioritārajiem pasākumiem iekļaut valsts līdzfinansējumu dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalsta nodrošināšanai denacionalizēto namu īrniekiem 2021.gadā *(434/Lm13)* (Dok. Nr. 2735) Noraidīts Deputāti Viktors Valainis, Regīna Ločmele-Luņova, Uldis Augulis, Jūlija Stepaņenko, Dana Reizniece-Ozola, Boriss Cilevičs, Jānis Dūklavs, Raimonds Bergmanis, Janīna Jalinska, Valērijs Agešins DKP izskatīšanas gaita	
		II. Likumprojektu izskatīšana	
	8.	1. Likumprojekts **Starptautisko skolu likums** *(710/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (26 priekšlikumi) (Dok. Nr. 2573B)Balsojums: par 79, pret 2, atturas 0 **Likums** Ārlietu komisija (Referents: Linda Ozola) DKP izskatīšanas gaita	
	9.	2. Likumprojekts **Grozījumi Satversmes tiesas likumā** *(551/Lp13)* (2. lasījums) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 2719)Balsojums: par 84, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Juridiskā komisija (Referents: Aldis Gobzems) DKP izskatīšanas gaita	
	10.	3. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par tiesu varu"** *(553/Lp13)* (2. lasījums) (2 priekšlikumi)	

		(Dok. Nr. 2720)Balsojums: par 76, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Juridiskā komisija (Referents: Aldis Gobzems) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	III. Lēmumu projektu izskatīšana		
	11.	Lēmuma projekts **Par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. – 2027.gadam (NAP2027)** *(418/Lm13)* (Dok. Nr. 2665)Balsojums: par 77, pret 2, atturas 2 **Paziņojums** Ilgtspējīgas attīstības komisija (Referents: Vjačeslavs Dombrovskis) ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	15:02 Pārtraukums līdz 2020.gada 9.jūlija pulksten 10.00		
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	IV. Deputātu pieprasījumu izskatīšana		
	1. Pieprasījumu komisijas atzinums		
	12.	1. Deputātu Ivara Zariņa, Jāņa Urbanoviča, Ulda Auguļa, Lindas Liepiņas, Didža Šmita, Jūlijas Stepaņenko, Alda Gobzema, Vitālija Orlova, Jāņa Krišāna, Artūra Rubika pieprasījums Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par izpildvaras veiktajiem iepirkumiem Covid-19 krīzes laikā" *(28/P13)* (Dok. Nr. 2528, 2528A, 2721) Pieprasījumu komisija (Referents: Ivars Puga)	
	13.	2. Deputātu Ivara Zariņa, Ulda Auguļa, Armanda Krauzes, Vitālija Orlova, Jāņa Tutina, Jāņa Krišāna, Ivana Klementjeva, Valērija Agešina, Edgara Kucina, Jūlijas Stepaņenko pieprasījums Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam **"Par ministru prezidenta A.K.Kariņa izvairīšanos sniegt pieprasīto informāciju saistībā ar izpildvaras veiktajiem iepirkumiem Covid-19 krīzes laikā"** *(29/P13)* (Dok. Nr. 2631, 2631A, 2721) Pieprasījumu komisija (Referents: Ivars Puga)	
	Sēde beigusies 09.07.2020 11:22		

---

* * * *